

Kyrkoåret

to 26	kp 48	sö 29	1:a sö i advent
to 3	kp 49	sö 6	2:a sö i advent Självständighetsdagen
to 10	kp 50	sö 13	3:e sö i advent
to 17	kp 51	sö 20	4:e sö i advent
on 23	kp 52-53	to 24	Julaftonen
		fr 25	Juldagen
		lö 26	Stefanidagen
		sö 27	Aposteln Johannes dag
		fr 1	Nyårsdagen
		sö 3	2:a sö efter jul
		on 6	Trettondagen
to 7	kp 1	sö 10	1:a sö efter trettondagen
to 14	kp 2	sö 17	2:a sö efter trettondagen
to 21	kp 3	sö 24	3:e sö efter trettondagen
to 28	kp 4	sö 31	3:e sö före fastan
to 4	kp 5	sö 7	Kyndelsmässodagen
to 11	kp 6	sö 14	Fastlagsöndagen
to 18	kp 7	sö 21	1:a sö i fastan
to 25	kp 8	sö 28	2:a sö i fastan
to 4	kp 9	sö 7	3:e sö i fastan
to 11	kp 10	sö 14	4:e sö i fastan
to 18	kp 11	sö 21	Marie bebådelsedag
to 25	kp 12	sö 28	Palmsöndagen
on 31	kp 13-14	fr 2	Långfredagen
		sö 4	Påskdagen
		må 5	Annan dag påsk
		sö 11	1:a sö efter påsk
to 15	kp 15	sö 18	2:a sö efter påsk
to 22	kp 16	sö 25	3:e sö efter påsk
to 29	kp 17	sö 2	4:e sö efter påsk
to 6	kp 18	sö 9	5:e sö efter påsk
on 12	kp 19	to 13	Kristi himmelfärdsdag
		sö 16	6:e sö efter påsk
to 20	kp 20	sö 23	Pingstdagen
to 27	kp 21	sö 30	Treenighetssöndagen
to 3	kp 22	sö 6	2:a sö efter pingst
to 10	kp 23	sö 13	3:e sö efter pingst
to 17	kp 24	sö 20	4:e sö efter pingst
on 23	kp 25-26	lö 26	Midsommardagen
		sö 27	5:e sö efter pingst
		sö 4	Apostladagen
to 8	kp 27	sö 11	7:e sö efter pingst
to 15	kp 28	sö 18	Kristi förklarings dag
to 22	kp 29-30	sö 25	9:e sö efter pingst
		sö 1	10:e sö efter pingst
to 5	kp 31	sö 8	11:e sö efter pingst
to 12	kp 32	sö 15	12:e sö efter pingst
to 19	kp 33	sö 22	13:e sö efter pingst
to 26	kp 34	sö 29	14:e sö efter pingst
to 2	kp 35	sö 5	15:e sö efter pingst
to 9	kp 36	sö 12	16:e sö efter pingst
to 16	kp 37	sö 19	17:e sö efter pingst
to 23	kp 38	sö 26	18:e sö efter pingst
to 30	kp 39	sö 3	Mikaëlidagen
to 7	kp 40	sö 10	20:e sö efter pingst
to 14	kp 41	sö 17	21:a sö efter pingst
to 21	kp 42	sö 24	Reformationsdagen
to 28	kp 43	sö 31	23:e sö efter pingst
to 4	kp 44	lö 6	Alla helgons dag
		sö 7	24:e sö efter pingst
to 11	kp 45	sö 14	Uppbrottets söndag
to 18	kp 46	sö 21	Domsöndagen

Mera än vi ser och tror

Julen är mera, mera än gran och klappar, mera än änglar och herdar. Också Trettondagen är mera, mera än en stjärna och tre konungar. Detta kommer tydligast till uttryck i bilderna av de tillbedjande herdarna och de knäböjande kungarna. Med förundran och helig vördnad böjer de sig för något, för Någon, bortom det de ser, bortom barnet. Också barnet är mera, mera än ett barn.

Evangeliet på första söndagen efter Trettondagen handlar om Jesu dop. Johannes, den hemlighetsfulla och radikala profeten från öknen, har kallat människorna till bättring och omvändelse, till ett nytt liv. Det gamla livet med dess själviskhet och halvhet skall nu dödas genom att dränkas i Jordanflodens vatten och ett nytt liv, en ny och hel människa med en ny framtid, skall stiga upp ur vattnet. Till ett sådant dop kommer nu också Jesus. Men hans dop blir inte som de andras. Det blir mera.

Jesus står där på stranden bland dem som lyssnat till Johannes' predikan och kommit till väckelse och ånger och som nu kommer för att börja ett nytt liv. Där står han i de ångerfulla syndarnas rad och väntar snällt på sin tur. Solidariserar sig med dem. Blir en av dem.

Snart blir det hans tur att stiga ner i vattnet och vada fram till profeten. Profeten ryggar tillbaka: "Det är jag som behöver döpas av dig, och nu kommer du till mig." "Låt det ske", svarar Jesus. "Det är så vi skall uppfylla allt som hör till rättfärdigheten." Det som hör till rättfärdigheten är allt det som motsvarar Guds vilja.

Profeten sänker Jesus ner i floden och reser honom upp igen. Men detta är inte allt. Jesu dop är mera. Själva himlen öppnar sig. En duva sänker sig ner över honom och från himlen kommer en röst: "Detta är min älskade son, han är min utvalde."

10.1.2010

Vi firar första söndagen efter trettondagen. Helgens tema är "Dopets gåva".

Läs din Bibel

To 7:1 Joh 2:1-12, 1 Joh 3:1-6.
Fr 8:1 Joh 2:13-25, 1 Joh 2:12-17.
Lö 9:1 Joh 3:1-13, Ef 4:17-24.
Sö 10:1 Jes 42:1-4, Tit 3:4-7, Matt 3:13-17.
Må 11:1 Joh 3:14-21, Apg 10:37-48.
Ti 12:1 Jos 3:9-17, Joh 3:22-36.
On 13:1 5 Mos 1:1-18, Kol 2:1-7.
To 14:1 5 Mos 1:19-33, Mark 10:13-16.

Psalmsförslag

283, 211, 179, 164, 388 (N), 214: 5-6.
Psalmerna är valda av Tor Lindgård.

Dagens bön

Kristus, till dig är vi döpta i helig Ande.
Vi tror att var och en som du har gjort fri verkligen är fri.
Bevara oss från att gå genom livet utan att se de möjligheter du ger oss.
Förnya vår förmåga att se och förstå.
Jesus Kristus, ge oss mod att leva som dina älskade barn.

Mera om helgen

Helgens nytestamentliga texter handlar om dopet och dess betydelse i en kristen människas liv. Jesu dop vid början av hans lidandesväg är grunden för vårt eget dop. I dopet förenas vi med Kristus och med varandra.

Helgens liturgiska färg är vitt och på altaret står fyra ljus. Ingen påbjuden riks- eller stiftskollekt.

Sofia Jernström

Under några korta laddade minuter föregrips här Jesu hela livsuppgift, hans frälsargärning. Solidarisk med alla syndare, såsom en av dem, går han in i dopets död och uppståndelse, dränkes i flodens vatten och stiger upp till ett nytt liv. I den stunden är det både långfredag och påsk där i den lilla floden.

När jag en oktoberdag 1992 var på väg från Jerusalem till Galiléen passerade jag det ställe där Jesu dop enligt traditionen skall ha ägt rum. Då slog det mig plötsligt: Idag är det ju min dopdag! Det blev för mig en mycket konkret påminnelse om vad dopet är, det kristna dopet, mitt dop.

Om detta undervisade Paulus i ett helt avsnitt i brevet till romarna. "Vet ni då inte", skrev han, "att alla vi som har döpts in i Kristus Jesus också har blivit döpta in i hans död? Genom dopet har vi alltså dött och blivit begravda med honom för att också vi skall leva i ett nytt liv, så som Kristus uppväcktes från de döda genom Faderns härlighet. Ty har vi blivit ett med honom genom att dö som han skall vi också bli förenade med honom genom att uppstå som han." (Rom 6:3-5) Att bli döpt är att bli förenad med honom som förenade sig med en hel mänsklighets representanter där på stranden.

Liksom i Jordan en gång är det långfredag och påsk är varje dopgrav och vid varje dopfund. "Vet ni då inte..." Också vårt dop är mera, mera än vi ser och vet och vågar tro.

John Vikström
är ärkebiskop emeritus

Mikaëla Antin

Helgens texter

Psaltarpsalm

Ps 89:18-22, 27-30

Genom din ynnest vinner vi seger, ty vår sköld tillhör Herren, vår kung tillhör Israels Helige. Du talade en gång i en syn, du sade till dina trogna: "Jag kröner en hjälte, jag upphöjer en yngling ur folket. Jag har funnit David, min tjänare, och smort honom med min heliga olja. Min hand skall vara hans fasta stöd, min arm skall ge honom styrka. Han skall säga: Du är min fader, min Gud och min räddande klippa. Han skall vara min förstfödde, den högste bland jordens kungar. För

evigt skall jag visa honom nåd, mitt förbund med honom skall stå fast. Hans ätt skall jag låta bestå för alltid, hans tron så länge himlen är till."

Första läsningen

Jes 42:1-4

Detta är min tjänare som jag ger kraft, min utvalde som jag har kär. Jag låter min ande komma över honom, han skall föra ut rätten till folken. Han ropar inte, han höjer inte rösten, hans stämma hörs inte på gatorna. Det knäckta strået bryter han inte av, den tynande lägan släcker han inte. Trofast skall han föra ut rätten. Han skall inte tyna bort eller knäckas, innan han fört rätten till seger på jorden. Fjärran länder väntar på hans undervisning.

Andra läsningen

Tit 3:4-7

När Guds, vår frälsares, godhet och kärlek till människorna blev uppenbara räddade han oss - inte därför att vi gjort några rättfärdiga gärningar utan därför att han är barmhärtig - och han gjorde det med det bad som återföder och förnyar genom den heliga anden. Genom Jesus Kristus, vår frälsare, har han låtit Anden strömma över oss, för att vi genom Guds nåd skall bli rättfärdiga och, så som det är vårt hopp, vinna evigt liv.

Evangelium

Matt 3:13-17

Jesu kom från Galileen till Johannes vid Jordan för att döpas av honom. Men Johannes ville hindra honom och sade: "Det är jag som behöver döpas av dig, och nu kommer du till mig." Jesus svarade: "Låt det ske. Det är så vi skall uppfylla allt som hör till rättfärdigheten." Då lät han det ske. När Jesus hade blivit döpt steg han genast upp ur vattnet. Himlen öppnade sig, och han såg Guds ande komma ner som en duva och sänka sig över honom. Och en röst från himlen sade: "Detta är min älskade son, han är min utvalde."

John Forsberg

”Jag är en försiktig general som ändå är öppen för nytt.”

- 92 år, prost, före detta kyrkopolitiker och riksdagsman.
- Familj: hustrun Hildegard och tre barn med familjer.
- Har känt och jobbat tillsammans med sju biskopar i Borgå stift.

Sofia Torvalds

Han har ägnat sitt liv åt tre saker: kyrkan, svenskheten och nykterheten. I dag ser det dystert ut för alla tre.

John Forsberg, 92 år, är den finlandssvenska kyrkopolitikens grand old man. På tåget på väg upp till Vasa har jag suttit och skrivit en lista över vad jag vet om honom, och ändå täcker den bara en liten del av allt han åstadkommit. På listan står: österbottning, absolutist, riksdagsman, kyrkopolitiker, hedersdoktor och arbetsnarkoman. Fast arbetsnarkoman låter onödigt tråkigt, mina källor avslöjar att han helt enkelt hade en arbetskapacitet som var större än de flesta andras.

Ja, hur låg det egentligen till med arbetsnarkomanin? På den frågan svarar han, som han ofta gör, med en historia.

– I slutet av 60-talet och början av 70-talet var prästerna strykpojkar, det var lekmännen som skulle ta över. Prästerna gjorde ju ingenting. Då skulle man göra en undersökning för att visa hur mycket prästerna egentligen arbetade.

Den undersökningen visade att John Forsberg arbetade 74 timmar i veckan.

Så hann han också med ganska mycket.

Sprinter, inte riksdagsman

John Forsberg bor i dag i en liten, hemtrevlig lägenhet på ett servicehem i Vasa. Varje dag klockan två hälsar han på sin hustru Hildegard, som ligger på sjukhus sedan ett drygt år tillbaka. Hon är 100 år och Svenskfinlands äldsta kvinnliga teolog.

Forsberg kallar sig själv den sista unglyrkomannen. Det var via den unglyrkliga rörelsen han i tiden blev intresserad av teologi.

– Jag kom över tidningar och böcker som gav en romantisk syn på folkkyrkan. I viss mån har den synen varat livet ut, säger han och skrockar lite, som om han delade en lustighet med sig själv.

Den unglyrkliga rörelsen var nationalistisk och fick dåligt rykte då en del av dem som varit engagerade intresserade sig för nazismen. Men den nationalistiska romantiken var viktig, inte minst för finlandssvenskarna.

– Borgå stift uppstod som en följd av den rörelsen.

John Forsberg blev prästvigd år 1949. Före det hann

John Forsberg går i kyrkan varje söndag, det har han gjort i åttio år. Men han efterlyser en snabb och grundlig gudstjänstförnyelse.

Den sista unglyrkomannen

han engagera sig i nykterhetsrörelsen och jobbas som generalsekreterare för Finlands svenska nykterhetsförbund. Det jobbet ledde i sin tur till ett engagemang i socialpolitiska frågor. Forsberg blev viceordförande i Svensk ungdom och satt i riksdagen mellan 1954-58. Men han ställde inte upp för omval.

– Det var inte min plats. Jag var en sprinter i min ungdom, jag löpte helst 60 meter, för jag var snabb i starten. Redan vid 100 meter blev resultaten sämre.

Och riksdagsarbetet, insåg han, var ett lite längre lopp där det tog tid att uppnå resultat.

Ett maratonlopp

I arbetet för kyrkan visade det sig att det gick att upp-

nå resultat lite snabbare. Karriären började med att biskop Rosenqvist övertalade honom att ta jobbet som direktor för Församlingsförbundet. Det jobbet motsvaras i dag närmast av posten som direktor för kyrkans svenska enhet KCSA. Vid sidan av direktorskapet var Forsberg huvudredaktör för Församlingsbladet, Kyrkpressens föregångare. Han skyndar sig att påpeka att tidningen var ett anspråkslöst blad som skrevs ihop främst av redaktören Boris Lindblad och honom själv med en takt på en ledare per vecka.

I ledarna gjorde han ibland kyrkopolitik som blev ett riktigt maratonlopp.

– Ja, ska det inte bli ett kapell vid busstationen i Hel-

singfors nu? frågar han intresserat.

– Jag skrev ner den idén i en ledare på 60-talet, och så kom den med i någon investeringsplan, och där har den hängt med sedan dess. Nu ska den bli verklighet! En liten lugn oas vid Manerheimvägen, säger han med en min hos någon som försjunkit in i ett gammalt minne.

På Församlingsförbundet jobbade Forsberg tillsammans med John Vikström och Ralf Karlsson.

– Det jobb som vi tre gjorde gör tjugo personer i dag. Och fick vi inte mera gjort? frågar han med en glimt i ögat.

Kyrkpressen föddes

Givetvis hade John Forsberg ett finger med i spe-

let också då Kyrkpressen föddes, även om han vid det laget redan hade lämnat Församlingsförbundet och var kyrkoherde i Södra svenska församlingen i Helsingfors.

”
Vi borde få en radikal gudstjänstförnyelse å det snaraste.

– Jag tänkte att om Församlingsbladet gick till alla församlingsmedlemmar, då borde den klara sig.

Den visionen blev inte verklighet riktigt så snabbt

som Forsberg planerat. Men småningom tände också Edvin Stenvall, kontraktsprost i Närpes och eklestiasiktråd, på idén. När de tillsammans presenterade tanken om en ny och större församlingstidning till alla församlingsmedlemmar började Församlingsförbundets VD Bjarne Boije tycka att idén lät bra.

– En gång satt vi ett gäng och försökte kläcka namn tillsammans. Då någon kom med Kyrkpressen tyckte jag att saken var klar.

När jag vill veta hur han ser på Kyrkpressen säger han diplomatiskt att Församlingsbladet ju verkligen koncentrerade sig på vad som skedde ute i församlingarna och i kyrkan.

– Min kritik mot Kyrkpressen är att jag inte vet vad som sker ute på fältet.

Det går bakåt

Då Forsberg var ombud i kyrkomötet skisserade han upp en plan för kyrkliga samfälligheter. Han ligger också bakom idén att församlingarna kan ingå i en fullständig eller partiell ekonomisk gemenskap. Hela berättelsen om hur det kom sig får inte rum här, men han påminner om att frågan var viktig också ur språklig synpunkt.

– Vi som var svenska ledamöter i kyrkomötet kämpade hårt för den frågan.

För några år sedan slopades systemet, och han frågar sig hur det kommer att påverka de svenskspråkiga församlingarna. Och varför har inte Kyrkpressen skrivit något om den saken?

– Jag har kämpat för tre saker i mitt liv: kyrkan, svenskheten och nykterheten. Det går bakåt för alla tre.

Han ler lite.

– Fast jag tenderar att se negativt på saker och ting. Lite tråkigt är det ändå att tänka på de sakerna på äldre dar.

Har du mig kär?

När John Forsberg tänker på vad som borde göras i kyrkan just nu har han svaret klart.

– Vi borde få en radikal gudstjänstförnyelse å det snaraste. Den förra var bara på skoj. Men hur den ska se ut har jag ingen aning om.

Han går i kyrkan varje söndag. Det har han gjort de senaste åttio åren.

– Det gjorde jag också då jag var kyrkoherde och hade en ledig söndag. Det var en självklar sak.

Hans favoritbibelställe är det där den uppståndne Jesus träffar Petrus och vill veta om Petrus har honom kär. Varför just det stället?

– Därför att sist och slutligen är det inte fråga om teori utan om känslor.

Sofia Torvalds

En tidning i Ordets tjänst

Stig Kankkonen

Fredagen 9.1.1970 utkom det första numret av Kyrkpressen. Alltså för 40 år sedan.

Dävarande biskopen i Borgå stift Karl-Erik Forssell hoppades i sin hälsning att tidningen skulle bli en röst från Guds värld. Hans förhoppning var att tidningen skulle bli en klar röst "som redigt talar om tidsläget, berättar om nöd och problem, men också en klok röst, som talar om våra uppgifter, vårt ansvar, våra möjligheter att hjälpa".

Mest av allt hoppas biskopen att "den skulle bli en varm röst ... eftersom den skall bära Kristi kärlek till oss". Detta var mera än ett biskopligt önskemål. Enligt biskop Forssell var detta ett måste.

Jan Lindström

Biskopens tankar fanns på första sidan under rubriken "KYRKPRESEN – en ny röst". På sista sidan berättade dryga dussin kyrkoherdar varför deras församling hade gått in för att prenumerera på den nya tidningen.

Det gemensamma budskapet för alla formulerade Kasköherden Karl-Erik Borg så här: "Ett effektivt sätt att göra 'hembesök' i varje hem".

Den tanken tog också huvudredaktör Bror Borgar fasta på i sin presentation av tidningen. Han skrev bland annat att "en av Kyrkpressens huvuduppgifter är att vara ett medium för evangelisation, d.v.s. att

föra mera utanför stående grupper bland församlingarnas medlemmar i närmare kontakt med evangeliet och kyrkan".

De tankar och förväntningar som var aktuella då Kyrkpressen grundades är det bara att säga ja och amen till också Anno Domini 2010. Det gör vi bland annat genom att arbeta med mottot "För ordets frihet och det Ord som frigör".

Första delen av mottot – För ordets frihet – signalerar att Kyrkpressen är en journalistisk produkt som produceras enligt journalistiska principer och god journalistisk sed. Uppgiften är till denna del att ge läsarna

korrekt och betydelsefull information och på så sätt hjälpa dem att orientera sig i sin verklighet.

Andra delen – för det Ord som frigör – förpliktar tidningen att fylla sin missionsuppgift. Att föra ut budskapet om Guds kärlek till oss människor och om Hans frälsningsgärning i Jesus Kristus.

Utmaningarna för en kristen och kyrklig tidning som Kyrkpressen är många.

Till de stora utmaningarna hör att vara en trovärdig kristen röst i samhällsdebatten. Också då trovärdigheten förutsätter konstruktiv kritik och seglats i motvind.

Trovärdigheten kan bevaras endast och enbart om tidningen lever upp till sitt motto. Tidningen måste leva upp till de allmänna journalistiska idealen och följa journalistisk etik. Men för en kristen tidning är detta inte tillräckligt. Tidningen må vara hur journalistiskt fullödig som helst, men förmedlar den inte det budskap den är satt att förmedla har den mist sitt existensberättigande.

Det är budskapet om Ordet som frigör.

Det som de modiga och trosvissa pionjerna bakom Kyrkpressen satte igång resulterade i ett projekt som med fog kan kallas unikt: en tidning som når ut till praktiskt taget alla församlingsmedlemmar i Borgå stift.

Detta har förutsatt två saker. För det första välsignelse och för det andra församlingarnas massprenumerationer. Det första får vi tacka Gud för. Det andra tackar vi församlingarnas beslutsfattare för.

Ett tredje element är förstås att tidningen upplevs som läsvärd och därmed prisvärd. Att den är det tyder positiva läsundersökningar och fortsatta massprenumerationer på, men en kvalitetsbedömning undandrar sig oss som gör tidningen.

Vi försöker för vår del göra en så bra tidning som möjligt. Och det inte endast under det jubileumsår som vi nu i Jesu namn har gått in i.

Inkast

Ann-Christine Marttinen
är filosofie magister och tidigare missionär.

Lejontass och orden

För 40 år sedan föddes en liten flicka på ett klanområde i Pakistan. I den trakten är det inte ovanligt att skjuta folk som kränkt ens ära. Det är inte heller ovanligt att underhandla med släktens män om det blir billigare att operera en hustru eller att ta en ny.

Modern dog efter förlossningen. Barnet lämnades under ett träd. Där hittade främmande människor henne, tog hem henne och kallade henne Lejontass.

Fyra år senare tog den tuberkulösa fadern sin dotter tillbaka. Varför? Ingen vet. Han sökte sig till ett kristet sjukhus i trakten, fick medicin och jobb som portvakt. Lejontass, rödhårig och grönögd, som folk ibland är i den trakten, växte upp bakom sjukhusets murar. Jag har ett foto av henne från den tiden. Hon skrattar rakt in i min kamera.

De finländska och lokala sjuksköterna fostrade Lejontass efter bästa förmåga. Då det inte längre var lämpligt att bo hos pappa, inkvarterades hon hos de lokala sjuksköterna. Hon utbildades till sjukskötare och blev kollega med sin finländska fostrare.

Jag känner Lejontass. Hon är modig, humoristisk och jordnära. För några år sedan bad hon om undervisning och döptes. Då hände det klassiska: lokala kristna, en påtrampad minoritet i samhället, upplevde att Lejontass hade kommit in på deras revir. Hon var inte en av dem, inte en riktig kristen.

Lejontass oro inför framtiden ökade. Politisk turbulens hotade sjukhusets existens. Kolleger lämnade landet. En kväll satt hon ensam och väntade att autoklaven skulle sterilisera instrumenten.

–Plötsligt hörde jag ord. Jag förstod dem inte, men de fortsatte att komma, berättar hon. Jag tog pennan och skrev ned det jag hörde.

Lite förbryllad visade hon sina anteckningar för sin finländska kollega. Orden var finska, från Jeremia 29:11. "Jag vet vilka avsikter jag har med er, säger Herren: välgång, inte olycka. Jag skall ge er en framtid och ett hopp."

Varje prick och kommatecken var på sin plats – enligt den nya översättningen. Lejontass kan ingen finska. Hon har ingen finsk Bibel. Skakad sade hon: Gud har talat. Han lovar sköta om mig. Ingen kan längre ifrågasätta min tro.

Många kommer säkert med neurologiska och psykologiska förklaringar. Lejontass frågar inte efter förklaringar. Gud använder extrema sätt att trösta i en extrem omgivning.

Redaktionen vid årsskiftet 2009-2010

Kyrkpressens redaktion hösten 2009. Övre raden fr.v. Marianne Tanttinen, Sofia Torvalds, Rolf af Hällström, Marina Wiik, Nina Österholm, Magnus "Mao" Lindholm. Sittande Christa Mickelsson och Stig Kankkonen. På bilden saknas Kyrkpressens österbottenredaktör Johan Sandberg.

Kyrkpressen

tfn (09) 612 615 49 • redaktionen@kyrkpressen.fi

Chefredaktör och ansv. utgivare Stig Kankkonen, tfn (09) 612 615 33, 0400 665098, chefred@kyrkpressen.fi	Redaktörer (e-post namn@kyrkpressen.fi) Rolf af Hällström, tfn (09) 612 615 53 Magnus Lindholm, tfn 050 546 9072 Johan Sandberg (Österbotten), tfn 050 585 6460 Sofia Torvalds, tfn (09) 612 615 54 Marina Wiik, tfn (09) 612 615 52 Nina Österholm, tfn (09) 612 615 51
Redaktionssekreterare tfn (09) 612 615 49	Webbredaktör webred@kyrkpressen.fi
Redaktion i Helsingfors Mannerheimvägen 16 A 9 00100 Helsingfors Fax (09) 278 4138 e-post redaktionen@kyrkpressen.fi Bank Sampo 800012-00105840	Layout Jaagon Ab, tfn (09) 44 84 86 Tryckt hos KSF Media Ab, Vanda 2009
Redaktion i Österbotten Norrmalmsgatan 21 A, 68600 Jakobstad, tfn 050 585 6460 Utges av Fontana Media Ab	

Annonsinfo Annonsredaktör Marianne Tanttinen, tfn (09) 612 615 50, annons@kyrkpressen.fi Pris 1,95 €/spmm (sv 1,55 €/spmm). Radannonser 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser 1 €/spmm inkl. moms. Moms 22% tillkommer på övriga priser. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdag och inlämning av annonser sker senast onsdag veckan före. Se mediekortet och www.kyrkpressen.fi för mera detaljer.

Annonsförsäljning (e-post namn@kyrkpressen.fi)
Leif Westerling, gsm 050 329 4444, fax (09) 278 4138
Tom Kytöpuuro, tfn (09) 612 615 41, gsm 041 447 5725, fax (09) 278 4138
Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, gsm 0500 924 528, fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar tfn (09) 612 615 50, fax (09) 278 4138 prenumerat@kyrkpressen.fi Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttningsanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressens kontakter du oss. Prenumerationspriser Finland & Norden 58,50 € (halvår 35 €). Utlandet 71,50 €.

– Enligt undersökningen är Kyrkpressen viktig för Svenskfinland, säger Nina Henricson och Kasimir Kockberg.

innehållet bjuder undersökningen på få överraskningar. Svararna läser tidningen selektivt och de mest uppskattade artikeltyperna är fortfarande personporträtt och reportage. Tidningen får godkänt för sin nyhetsbevakning, medan kulturen och opinionen inte tilltalar lika många.

– Intresset för våra kultursidor var mindre än jag hade trott. Det intressanta är att läsarna samtidigt efterlyste mer information om böcker i annonsform. Kanske beror diskrepansen på att kultursidorna är ett tämligen nytt element i tidningen och folk inte ännu riktigt vant sig vid dem, tror Kyrkpressens chefredaktör Stig Kankkonen.

Han ser ändå ingen orsak till att omprofilera tidningen.

– Under alla åren jag jobbat här har personporträtt och reportage varit mest populära. Frågan är om de skulle vara lika omtyckta om det andra innehållet lämnades bort helt och de inte skulle ingå i en helhet.

Brett ansvar

Läsarna anser att tidningen blivit mer konservativ jämfört med 2007. Kankkonen tror att detta delvis hänger ihop med att tidningens layout börjar ha ganska många år på nacken.

– Det här visar att vi sna-

rast måste börja planera en layoutreform. Annars kan man få intrycket att själva tidningen också stannar på stället, vilket är illa, säger Kankkonen.

Inom kort lanseras Kyrkpressens förnyade webbsidor. Hittills har kring 60 procent av de svarande aldrig besökt Kp-webben, medan de som använder sig av tjänsten i allmänhet är mycket nöjda med den.

– Med tanke på de stor- mar som tidvis rasat kring webben trodde jag att intresset för portalen skulle vara större. Men jag är glad över att en del unga tycks ha hittat Kyrkpressen just via webbsidorna.

Ungefär hälften av dem som besvarade enkäten anser att kyrkan har en viktig uppgift i samhället. 27 procent uppger sig besöka kyrkan regelbundet medan drygt 40 procent besöker den endast vid högtider och sex procent inte gör det alls.

– Kyrkan har stor betydelse i Svenskfinland och endast Kyrkpressen kan ta ett brett ansvar för den kyrkliga mediebevakningen, säger Kankkonen.

Han är speciellt glad över att läsarusundersökningen visar att församlingsmedlemmarna i det stora hela får en sådan tidning som de vill ha.

Bland dem som besvarade läsarusundersökningen lottade vi ut tre bokpaket. Lotten gynnade Hannele Nygård, Esbo, Siv Bäckman, Ekenäs och Linda Sundberg, Ekenäs. Redaktionen gratulerar vinnarna och tackar alla svarspersonerna.

Kyrkpressens läsarusundersökning

Personporträtt och reportage populärast

Marina Wiik

De flesta läsarna är fortsättningsvis nöjda med Kyrkpressen, visar en färsk läsarusundersökning.

Kyrkpressen anses vara viktig för Svenskfinland

av nästan 90 procent av läsarna. Däremot har tidningens betydelse som informationskanal minskat något jämfört med siffror från 2007.

– Lokaltidningen och församlingens egna cirkulär har fått allt större betydelse. Kanske har församling- ar blivit mer medvetna om behovet av aktiv marknads-

föring, säger konsultassistent Kasimir Kockberg på företaget Interpersona som genomfört undersökningen.

Läsarusundersökningen skickades ut till 1 000 slumpvis utvalda prenumeranter i november 2009. Svarsprocenten uppgick till 19,1 procent, vilket är ett gott resultat och något

högre än för motsvarande undersökning år 2007.

– Resultatet indikerar ett ökat intresse för Kyrkpressen. Bland svarspersonerna fanns också ungdomar, vilket visar att tidningen lyckats nå nya läsare, säger konsult Nina Henricson.

Gamla favoriter

Beträffande åsikter om

Kyrkpressen.fi förnyas

Bloggarna får nya rättigheter

Nina Österholm

I samband med Kyrkpressens fyrtioårsjubileum förnyas också webbportalen kyrkpressen.fi.

Utöver en visuell ansiktslyftning sker den största förändringen på blogg- sidan. Från och med början av januari får bloggarna själva rättighet att moderera sina egna bloggtrådar. Det här innebär att bloggskribenterna får möjlighet att avpublicera oönskade kommentarer på sina egna bloggtexter.

– Kyrkpressens redaktion hoppas att det här ska stävja problemen med påhopp och osakligheter och

så kallade kapade bloggtrådar, säger chefredaktör Stig Kankkonen.

På Kyrkpressen.fi publiceras nyheter från kyrka och stift varje dag. Vissa är plockade från den kommande tidningen, men många är skrivna enbart för webbsidan. På webbsi-

dan kan läsarna också också kommentera artiklarna direkt.

Alla finlandssvenskar

Sedan lanseringen 1.3.2007 har kyrkpressen.fi haft drygt en miljon enskilda besök av cirka 300 000 besökare. Det betyder att lika

många som alla finlandssvenskar hopräknade tillsammans någon gång har besökt sidorna. I snitt spenderar varje besökare 6,5 minuter per besök och ser på 5-6 sidor. De aktivaste besökare är förstås mycket längre på sidorna.

Mängden artiklar på Kyrkpressen.fi är massiv. Bloggare och redaktörer har tillsammans producerat cirka 25 000 inlägg, och 65 000 kommentarer. Google har indexerat cirka 380 000 urlar eller webbadresser på kyrkpressen.fi. Siffran kan jämföras med exempelvis hbl.fi som har 70 000 urlar och peppar & papper på sammanlagt cirka 360 000 urlar.

Så här ser ingångssidan till Kyrkpressens webbsidor ut efter att ha genomgått en ansiktslyftning.

Välkommen in på de förnyade www.kyrkpressen.fi.

”För ordets frihet och det Ord som frigör”

Kyrkpressen är en tidning för alla medlemmar i Borgå stifts församlingar och når nästan alla finlandssvenskar. Kyrkpressens uppgift är att med ett fräscht journalistiskt grepp ur ett klart uttalat kristet och kyrkligt perspektiv granska frågor som är viktiga för finlandssvenskarna. Kyrkpressen utkommer med 48 nummer per år och har en upplaga på drygt 110 000 exemplar. Vår vision är att Kyrkpressen skall upplevas som Svenskfinlands viktigaste tidning.

Då vår nuvarande chefredaktör avgår med pension sommaren 2010 söker vi en

CHEFREDAKTÖR

med gedigen journalistisk erfarenhet, personlig förankring i kyrkligt liv och god kännedom om Borgå stift. Du är villig att arbeta hårt för att utveckla Kyrkpressen, du skriver själv både ledare och andra journalistiska texter, och som person har du förmågan att leda redaktionen mot uppställda mål.

Kyrkpressen ges ut av Fontana Media Ab Oy. Chefredaktören är medlem i företagets ledningsgrupp och rapporterar till verkställande direktören.

Vi ser fram emot din fritt formulerade ansökan senast fredagen den 22 januari 2010. Rikta din ansökan till Fontana Media, Styrelsen, Man- nerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors, eller per e-post till marcus@fontanamedia.fi. Ange Chefredaktör på kuvertet eller i ärendefältet. På eventuella frågor svarar VD Marcus Henricson på samma e-postadress, tfn 050 69611.

Kyrkpressen

Ny biskop, nya församlingar och ny mässmusik

Glimtar från Borgå stift 2009

Nina Österholm

Ihop

Kimitoöns fyra församlingar gick samman i en enda församling vid årsskiftet.

Också i Helsingfors slogs de gamla församlingarna Lukas och Markus ihop till en gemensam under namnet Petrus församling. Centrumförsamlingarna Norra och Södra svenska respektive Tomas församling förenades under namnet Johannes församling.

Mikaela Antin

Sjömanskyrkan kom till Nordsjö

Ledande sjömanspräst Ben Thilman välkomnar sjömän oavsett nationalitet eller religion till det nybyggda sjöförsamlingens centrum i Nordsjöhamn.

Arken på Åland

Mao Lindholm

Noa och hans ark känner de flesta till, men veckan efter påsk kunde man i S:t Görans kyrka i Mariehamn uppleva en helt ny musikalisk version av djurens dramatiska resa. I den åländska versionen har människogestalterna minimerats till Noa och hans hustru, resten är djur i de flesta former.

Who knows where?

Internationell missionskonferens samlade unga vuxna på Lärkkulla.

Gratis söndagsskolan!

Söndagsskolpriset 2009 tilldelades Ann-Marie och Peter Wikström.

Bli medlem

Webbtjänsten blimedlemkyrkan.fi öppnade i slutet av juni. Nu är medlemskap i kyrkan möjligt genom några klickningar.

Missionsfest i Tammerfors

Andreas Andersson

Finska Missionsällskapet FMS firade 150 år med bland annat missionsfest i Tammerfors. FMS' första utländska arbetsområde var Namibia och landet stod därför i speciell fokus på festen. Namibias biskop emeritus Kleopas Dumeni närvarade vid festen.

Kråkö vann

Tusen elever i över femtio skolor deltog i bibelkuppen 2009 som gick under temat Profeterna berättar. Till semifinalerna som avgjordes i Lappfjärd, Jakobstad, Helsingfors och Borgå läste deltagarna in sig på Jonaboken, utvalda texter om Elia samt de messianska profetierna. Segern gick till Kråkö lägstadium utanför Borgå.

Vi gratulerar Kyrkpressen

med anledning av de 40 första verksamhetsåren
och tackar för gott samarbete
samt önskar många fortsatta framgångsrika år.

Domkapitlet i Borgå stift

Vi gratulerar 40-åriga Kyrkpressen

Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA) är ett serviceorgan för församlingsarbete på svenska inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Till vår verksamhet hör bl.a.:

- konsultation
- kurs- och kontaktverksamhet
- material- och programproduktion
- fortbildning för församlingarnas anställda
- kyrklig informationsverksamhet
- produktionen av andakter i radio och tv

Kyrkans central för det svenska arbetet är en specialenhet inom Kyrkostyrelsen.
Kontakt: +358 9 18021 (växel), evl.fi/kcsa
och e-post: svenskacentralen@evl.fi

folkhälsan

Tidningen Folkhälsan gratulerar 40-åriga Kyrkpressen!

Tidningen Folkhälsan utkommer
6 gånger per år.

Prenumeration 25 euro/år.

Meddela Mia Berg, tfn (09) 315 5614 eller
mia.berg@folkhalsan.fi eller
www.folkhalsan.fi

Som medlem i Folkhälsan ingår
Tidningen Folkhälsan som en medlemsförmån.

Märkesåret 1809

Rolf af Hällström

När kejsar Alexander den 28 mars 1809 upphöjde Finland till nation bland nationerna skedde det i Borgå domkapitels sessionsal. I samma rum sammanträdde Borgå domkapitel fortfarande och i samband med märkesåret och dess festligheter besökte statsmaktens grädda åter salen.

Valtider

Den första omgången i biskopsvalet hölls den 2.9.2009 med fem kandidater: **Björn Vikström, Henrik Perret, Bo-Göran Åstrand, Sixten Ekstrand** och **Juanita Fagerholm-Urch**. I den andra valomgången 16.9.2009 ställdes Vikström och Ekstrand mot varandra.

Gammal men ettrig

Kulturtidskriften Ad Lucem fyllde 100 år.

Budskap med kraft

- Metallmässan är en gudstjänst där Jesus är rockstjärnan, säger Janne Löf om metallmässan som turnerat i Svenskfinland under året.

Kyrkhelgen i Karleby lockade över tusen

- Väckelserörelsernas olika traditioner ska kunna berika och utmana de andra rörelsernas former, säger **Max-Olav Lassila**, ordförande för arbetsgruppen bakom helgen.

Jerusalem drog tusen till tältet

Andreas Andersson

Sveriges mesta kristna rockband, Jerusalem, besökte Midsummerfestival på Pörkenäs i somras.

Nattvardsvin i pappmugg

... och handdecinfisering blev aktuellt också i kyrkan då svininfluensan drog över landet.

Bussar med budskap

Mao Lindholm

"Gud finns troligen inte" basunerade fritänkarnas reklamkampanj på storstadsbussarna i sommarvärmen. Konceptet bottnar i en engelsk kampanj som spred sig under våren och sommaren både på europeiska kontinenten och i Norden.

Fokus på barnen

Den 20 november 1989 antog Förenta Nationernas generalförsamling konventionen om barnets rättigheter. År 2009 fyllde konventionen 20 år vilket också uppmärksammades inom kyrkan.

- Vi måste börja med att vänja oss vid tanken på att barnen ska ha en central roll i församlingens liv. Hur kan vi i verkligheten förverkliga Jesus uppmaning att låta barnen komma till honom? undrar **Stefan Myrskog**, ledande branschsekretetare för kristen fostran på Kyrkans central för det svenska arbetet.

Furaha fyllde

Finska Missionssällskapets svenskspråkiga ungdoms- och familjekör Furaha firade 35 år.

Biskop Björn

Peikka Sakki

Björn Vikström vigdes till biskop i Borgå stift på första advent. I sin predikan betonade Vikström att han vill stå för kontinuitet och förnyelse.

Klockringning för klimatet

På Luciadagen ringde kyrkklockor världen över 350 gånger för klimatet. Ringningen var en manifestation från kyrkornas sida inför klimatmötet i Köpenhamn.

Texten är ett utdrag ur Stiftsalfabetet i Årsboken för Borgå stift 2009, Helig.

KSF MEDIA
GRATULERAR
40-ÅRIGA
KYRKPRESSSEN!

HBL

VOLT

Bbl

ÖN

KSF
MEDIA

KALENDERN 8.1-14.1

Helsingfors prosteri

Johannes

www.johannes.helsingforsforsamlingar.fi

S:T JACOBS KYRKA Kvarnbergsbrinken 1

Sö 10.1. kl. 10 Högmässa Ray, Henricson

TOMAS KYRKA Rönnevägen 16

Sö 10.1. kl. 11 Högmässa Aho-

nen, Böckerman

JOHANNESKYRKAN Hög-

bergsgatan 12

Sö 10.1. kl. 12 Högmässa Lind-

blom, Enlund, Löfman. Kyrk-

kaffe i församlingssalen

To 14.1. kl. 9.30 Laudes (Kyrko-

musikdagarna), Mikael Busck-

Nielsen, Päivi Kärkäs, oboe och

engelskt horn, Kaj-Erik Gus-

tafsson, orgel; kyrkomusikerna

FOLKHÅLSANS SENIORHUS

Mannerheimvägen 97

Sö 10.1. kl. 15 Högmässa Aho-

nen, Böckerman, Forsman

GAMLA KYRKAN Lönnrots-

gatan 6

Ti 12.01. kl. 12 Lunchmusik

Tiina Ilonen

On 13.1. kl. 18 Mässa med in-

ledande vesper (Kyrkomusik-

dagarna). Djupsjöbacka, Åsa

Westerlund

VERKSAMHET

HÖGBERGSGÅRDEN Hög-

bergsgatan 10 D

Må 11.1. kl. 15 Diakonikretsen

Lindblom

TEMPELPLATSENS KYRKA

Tempelgatan 16 B 2 vån.

Må 11.1. kl. 18 Samtalskrets Lis-

beth Giljam

Matteus

Matteus hemsida: www.hel-

singforsforsamlingar.fi/matteus

MATTEUSKYRKAN Åbohusv. 3

Sö 10.1. kl. 12 högm, Rönberg,

Kira Lankinen. Kyrkkaffe.

Må 11.1. kl. 18.30 samlas kvinnor

mitt i livet (2 vån).

To 14.1. kl. 18.30 startar vå-

rens Alpha-kurs (grundkurs i

kristen tro) (2 vån). Kvällsmat,

föredrag och samtal i mindre

grupper. Kom med! Du kan

anmäla dig ännu första kväl-

len. Kansliet ger mera info (tel.

2340 7300).

MARIELUNDSKAPELLET I

NORDSJÖ KYRKA Hamn-

holmsvägen 7

Sö 10.1. kl. 10 högm, Rönberg,

Kira Lankinen. Kyrkkaffe.

HERTONÅS KYRKA Skidback-

svägen 23

Må 11.1. kl. 15 startar syfö-

eningen och fortsätter varje

vecka. Arbetar för missionen.

Nya medlemmar välkomna!

KÖRERNA STARTAR VECKA 3.

Kontakta kantor Lauri Palin tfn

2340 7324 eller 050-414 7860

om du vill sjunga med.

Dragsfjärd:

Sö 10.1 kl 12.00 Gudstjänst i Dfjärd kyrka. Kuokkanen, Södergård
Sö 10.1 kl 15.00 Gudstjänst i Dbruks kyrka. Sundstén, Södergård

Västaboland**Houtskärs kapellförsamling**

Sö 10.1. klo 11. Högmässa och marthornas kyrksöndag, efter högmässan kaffe vid prästgården, välkomna! Harry S Backström, Anne Hätönen.
Sö 17.1. klo 11. Högmässa. Harry S Backström, Dolores Frisk-Eriksson.
Sö 17.1 klo 14. Andakt vid Fridhem. Harry S Backström, Dolores Frisk-Eriksson.

Åbo

Sö. 10.1 kl.12 Högmässa i Domkyrkan. Mullo (pred), Bäck (lit), Forsman, Ellfolk. Kyrkkaffe efter mässan i sakristian. Kyrktaxi kan beställas senast fre. 8.1 kl. 12 per tel. 261 74 58.
On. 13.1 kl. 12 Frukostklubben på Svenska Klubben, Aurag. 1 B. prof. Nils Villstrand: "Finland i kyrkanten 1500- 1800".

Ålands prosteri**Hammarland**

Sö 10 januari Första söndagen efter trettondagen **Sammanlyst gudstjänst** till Eckerö kyrka kl. 10.30. Benny Andersson, Carl Micael Dan.

Jomala

Sö 10.1 kl. 11 Gudstjänst, R Syrén liturg, Leif Erikson från SLEF predikant.
Alla grupper börjar igen vecka 2.

Mariehamn

10.01 Första söndagen efter trettondagen, Dopets gåva **Högmässa** kl. 11 i S:t Görans kyrka, Karl-Erik Nylund, Guy Karlsson

Sund-Vårdö

10.1 Gudstjänst i Vårdö kyrka kl.11.00, Ingemar Johansson, Marja Karlsson.

Närpes prosteri**Korsnäs**

Sö 11.00 Gudstjänst i kyrkan, Cay-Håkan Englund, Deseré Granholm.
Må 18.00 Hanna-Gruppen i Vänstugan.
On 18.00 Skriftskola i Församlingshemmet.

Lappfjärd-Kristinestad

Ti 12.1 kl 13 Dagklubben börjar i L:fjärd förs.hem
On 13.1 kl 8.30 Dagklubben börjar i K:stads förs.hem
Kristinestad
Sö 10.1 kl 12 Högmässa, Nisula, Nilsson
Lappfjärd
Sö 10.1 kl 10 Högmässa, Eklöf, Nilsson
Sideby
Sö 10.1 kl 18 Gudstjänst, Eklöf, Nilsson
On 13.1 kl 18.30 Skriftskola

Närpes

Kyrkan 1 sö e trettondag 10.1 kl 11 Gudstjänst.

Pörtom

Söndag 10.1 kl 12 Gudstjänst Sandin, Nyholm.
Måndag kl 18-19.30 Skriftskola.
Tisdag 12.1 kl 8.45 Dagklubbsstart.
Onsdag 13.1 kl 9 Föräldrabarnträff, -kl 19 Prosterirådet i förs.hemmet.

Övermark

Sö 10.1 kl 10 Högmässa Sandin, Nyholm
Må 11.1 kl 9 Föräldrabarngruppen startar.
Ti 12.1 kl 13 Dagklubben startar.

Korsholms prosteri**Bergö**

Sö 10.1 kl 14 Högmässa, Englund, Mauriz Brunell
On 13.1 kl 7.45 Laudes i kyrkan

Korsholm

Gudstjänst sö kl 10 i kyrkan och kl 12 i Smedsby förs.gård, Kanckos.

Kvevlax

Högmässa sönd. kl 10, Lundström, Patrik Vidjeskog
Föräldra- barngruppen börjar ons. kl 10 i ds, Friberg.
Pensionärssamling ons. i fh. Mat fr. kl 12.45, samling kl 13.30, Lundström, André, Sven-Erik Kjellman
 Taxitidtabell: Ingves buss: kl 11.50 Vassor, 12.10 Kuni. Taxi Lahtinen: Taxi 1: kl 12.00 Koskö, 12.15 Petsmo. 12.20 V-hankmo. Taxi 2: kl 12.00 Ö-hankmo, kl 12.20 Funsigården.

Malax

Gudstjänst sö 10.1 kl 10 i Kyrkhemmet. Kyrkkaffe. Rune Lindblom, Katri Lax.
Minior startar må 11.1 kl 17.30 i Kyrkhemmet och ti 12.1 kl 17.30 i Församlingshemmet.
Junior startar må 11.1 kl 19 i Kyrkhemmet och ti 12.1 kl 19 i Församlingshemmet.
Innebandy startar ti 12.1 kl 15.15 för åk 3-4, kl 16.30 för åk 5-6, 17.45 för åk 7 uppåt i Pixnehalen.
Andakt på Uddnäs HHN on 13.1 kl 13.30.
Söndagsskolan startar on 13.1 kl 18 i Strimman.
Kompisskolan startar to 14.1 kl 17.30 i Köpings skola.
Socken öppen, fre o lö 19-24, on 18.30-21.30.
Lillegård öppnar lö 16.1 kl 10-13, on 17-19.
 Vår nya hemsida har nu öppnats www.malaxforsamling.fi

Oravais

Högmässa i ky sö kl 10. Berg, Strand.
Vi ö 60 i Komossa skola to 14.1 kl 14. Dagens gäst apotekare Mona Heikfolk.
 Buss från Stubbörs kl. 13.05, Seiplax 13.10, Tallåsen 13.15, Kbyn 13.20, Kimo 13.30. Thors taxi från Karvat kl. 13.10.

Petalax

Sö 10 01 kl 11.00 Högmässa, Särs, Brunell

Replot

Gudstjänst sö kl 10 i Replot. J. Sinisalo, Karolin Wargh.
Missionsjulfest sö kl 14 i församlingshemmet. Rael Ledjärvi, J. Sinisalo, Karolin Wargh, mfl. Kyrktaxi från Björkö och Panike.
OBS! Byte av dag. Föräldrabarngruppen startar på nytt to 14.1 kl 9-12.30 varje vecka.

Solf

Gudstjänst sö kl. 10, Weckström, Brunell.

Vasa

TREFALDIGHETSKYRKAN
Babykyrka sö 10.1. kl. 13, Rose-Maj Friman, Dan Andersson. Fjölårets dopfamiljer inbjudes särskilt. Servering.
Morgonbön to kl. 9, Siv Jern, Dan Andersson.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Heliga Danser sö 10.1. kl. 19, Siv Jern.
Nästa gudstjänst sö 17.1. kl. 10.
SUNDOM KYRKA
Nästa högmässa sö 17.1. kl. 10.

Pedersöre prosteri**Esse**

Sö 10 Gudstjänst, Granlund.
Körstarter v. 3:
On 20.1 kl 19.30 Blandade körer övar i församlingstugan.
To 21.1 kl 15 Pensionärskören

övar i Ytteresse bönehus.

Jakobstad

Sö 12 Gudstjänst i kyrkan, Krokfors, Frantz. Textl. Gunilla Nybäck.
18 Taizémässa i Johanneskapellet, Krokfors, Södö, Frantz.
Må 13 Sjomanskyrkokretsen i FC, Krokfors.
19 Arbetskretsen i Vestanlidgården, Krokfors.
On 13.30 Kyrkostrands missionsförening i Kyrkostrands förs.hem, Englund.
To 19 Söndagsskolledarsamling i Bonäs prästgård.

Jeppo

Sö 10.1. kl 12 Gudstjänst, Forslund och Enroth

Kronoby

Fr 17.30 Sportdax i idr.h.
Lö 9-12 Skriftskola i förs.h.
19.00 Möte i förs.h. Daniel Björk, Kristian Nyman, forna Ungdomskören samt ungdomgruppen fr. Station 1.
Sö 10.00 Högmässa, Häggblom, välsignelse av kantor Lea Salumäe.
Må 18.00 Tankesmedja i förs.h. för scoutföräldrar och ledare.
On 13.00 Missionsföreningsstart i förs.h. Häggblom.

Larsmo

To 7.1 kl. 19.00 Inspirationskväll för hemgrupper och andra intresserade i Holm bönehus. Rune Månsson (Sverige) medverkar.
Sö 10.1 kl. 10.00 Gudstjänst, Lassila, Frantz, sång av Johanna Lill-Thylin. Kyrkvård: Bosund gårdsnummer.
Ti 12.1 kl. 13.30 Syföreningen i Västerby bönehus inleder vårens verksamhet.
Ons 13.1 kl. 13.00 Furugårdens syförening inleder vårens verksamhet.
Musikgrupperna, barnkörerna och föräldra- barngrupperna inleder vårterminen vecka 2, fr.o.m. måndag 11.1.

Munsala

Fr kl 19 Ungdomskväll på Nätet.
Sö kl 10 Gudstjänst i kyrkan; khden, kantorn.
 Diakonissan vintersemester 11.1 - 1.2.2010.

Nedervetil

Sö kl 10 högmässa, Store. Dagklubben inleder vårterminen må kl 9 och kl 13.

Nykarleby

Sö 10.1 kl 10 Högmässa, Sandvik, Edman, Ringwall, Lubomir Ravelski, tvärflojt
Ti 12.1 kl 19 Ungdomskören startar

Pedersöre

Sö 10 Gudstjänst i kyrkan, Erikson, D. Häggblom, textläsare Siv Borgmästars, dörrvärdar Bennäs.
On 14 Andakt i Pedersheim, Erikson, D. Häggblom.

Purmo

Sö 10 Gudstjänst, Holmberg, Granvik.
To 14.1 kl.18 Drängstugans månadssamling.
OBS! Denna vecka är det sista chansen att anmäla sig till DAGS ALPHA som börjar to 14.1 kl 12 i Kyrkhemmet! Anmäl till Åsa el. Jan Lönnqvist, tel 7274043, 0503088872, 0503224472 eller diakonissan, tel 0403100463.

Terjärv

Sö 10.1 kl 10 Gudstjänst, Östman, Heikkilä

<http://sanktjohannes.info>
 10.1 kl 11 gudstjänst i Biblion, Biblioteksg. 5, Vasa.

RADIO OCH TV**Andrum kl. 6.54 med repris 8.54**

Fre 8.1 Anders Lindström, Ekenäs **Lö 12.12** 8.53 Familjeandakt. Lars Collmar läser ur sin bok Helga Hund i Egypten (repris från 14.1.2006) **Må 11.1** Boris Källman, Vichtis **Ti 12.1** Anders Lindström, Ekenäs **Ons 13.1** Margareta Puiras, Ekenäs **To 14.1** Anders Lindström, Ekenäs

Aftonandakt kl 19.20

Fre 8.1 Lucas Snellman läser ur Frank Mangs bok Fungerande liv. **Lö 9.1** kl 17.58 Ett ord inför helgen, Trefaldighetskyrkan i Vasa. **Sö 10.1** Dopets gåva. Textläsare: Malena Björkgren och Märten Björkgren (repris från 11.1.2004). **Må 11.1** Birgitta Udd, Karis. **Ti 12.1** Kaj Granlund, Esse **Ons 13.1** Boris Källman, Vichtis **To 14.1** Läsnings till kyrkans dagliga bön. Uppläsare Peter Nynäs (repris från 13.1.2005)

Gudstjänster kl 13.03

Söndag 10.1 Gudstjänst med Vasa svenska metodistförsamling. Predikant: Leif Galls. Bandad kl. 11.00 (Metodistkyrkan, Vasa)

MARKNAD**ÖNSKAS HYRA**

Jag heter Soroush Mehrabkhan, är en manlig stud. från Vasa och har en prepkurs i H:fors 30.3.-16.5.2010 och behöver ett rum att hyra och jag är mycket stressad just nu. Det är ingen skillnad vilken lägenhet bara om ni har ett rum som ni kan hyra ut i H:fors. Jag är en social och utåtriktad person som trivs med de flesta! Kontakt: 0405849644. email: badunka.taker@gmail.com

Skötsam kvinnlig studerande söker förmånlig etta i centrala H:fors fr.o.m 1.2.2010. Ring Ylva: 0503206446.

Hedra minnet av din kära.

Genom att använda Cancerstiftelsens adresser eller genom en minnesgåva stöder du inhemsk cancerforskning.

Adresser erhålles från vår butik i Helsingfors (Lilla Robertsgratan 9) och från tex. olika varuhus och bokhandlar.

Kontakta oss: tel. (09) 1353 3256 lahjoitus@cancer.fi www.cancer.fi

STENHUGGERI LEVANDER

-nya gravstenar
 -graving
 -borttagning av gravsten
 -återmontering av gravsten
 -förgyllning/försilvring
 -rätning
 -slipning

EN MINNESVÄRD VISAR VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
 Rönnbackav. 32 A
 00710 Helsingfors
 tel.09 387 6284

LEDIGA TJÄNSTER**En B-kantorstjänst**

i Esbo svenska församling är ledig att sökas senast 18.1.2010 kl. 16. Mer information: A-kantor Pia Bengts, tfn 040-513 0825. Ansökan sänds till domkapitlet i Borgå stift, PB 30, 06101 Borgå.

LOCUS
 www.locus.fi

STOR EFTERFRÅGAN PÅ HYRESLÄGENHETER

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fyllt Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aft [A]
 Smedsgratan 15, 00150 Helsingfors
 tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
 locus@locus.fi, www.locus.fi

Juridisk byrå HENRICSON & KIETZ

Kungsgatan 7, 10600 Ekenäs, tfn (019) 246 2462

Werthmanns Begravningsbyråer
 Ab Werthmann Oy

Fullständig begravningservice – med omtanke och mångårig erfarenhet

Karis Köpmansg. 18 Tel. 019-232186
 Hangö Bulevarden 9 Tel. 019-2482059
 Ekenäs Gustav Wasa g. 14 Tel. 019-2413261
 Ingå Sjundeå Tel. 019-232186

www.werthmanns.com
 Dejour 24 h 0400-473391

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ **ARMAS BORG & Co Ab**

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS Tel 612 9890
 www.armasborgoy.fi Jour 0400 977 000

TJÄNST FÖR LIVET NÄR SORGEN GÄSTAR

- ett gratis informationspaket och en kosnadsberäkning
- boupptecknings- och gravstensservice

HELSINGFORS BEGRAVNINGSTJÄNST
 Tölö: Mannerheimvägen 45, t. (09) 7002 481
 Malm: Kyrkobytvägen 14, t. (09) 7002 4824

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ
 Esbo centrum: Esboplatsen 7, t. (09) 7002 4828

Dejour, t. (09) 7002 481 www.hautaushuolto.net **MEMORIA**

En byrå med komplett service

Hagnäs, tel 010 76 66500 | Tölö, tel 010 76 66530
 Östra Centrum, tel 010 76 66590 | Alberga, tel 010 76 66610
 Hagalund, tel 010 76 66570 | Dickursby, tel 010 76 66560
 Myrbacka, tel 010 76 66600 | Kervo, tel 010 76 66550
 Hyvinge, tel 010 76 66580 | (0,0821€/tel + 0,119€/min)

Med S-Förmånskortet får du Bonus och förmåner.

Mera information:
 www.hok-elantonhautaupalvelu.fi
 www.perunkirjoitustoimisto.fi
 Telefondejour 24 h: 050-347 1555

Samba Diouf

Trettondagskollekten till församlingsarbete i Senegal

Trettondagen har traditionellt firats som missionens dag. Kollekten i år uppbars för evangelisation och församlingsarbete i den lutherska kyrkan i Senegal, via Finska Missionsällskapet. Den lutherska kyrkan i Senegal grundades år 1987 som en följd av missionsarbete. Finska Missionsällskapets arbete i Senegal inleddes år 1974. I detta nu har kyrkan 12 församlingar och ca 4 000 medlemmar. Kyrkan använder tre språk serer, wolof och pular i sin verksamhet.

För två år sedan, på trettondagen, togs översättningen av hela bibeln på serer i bruk. Bl.a. finlandssvenskarna **Stig-Olof** och **Kristina Fernström** samt **Britta Lassus** har varit med i översättningsteamet. Gamla testamentet på pular översätts som bäst. Genom det egna modersmålet öppnar sig också den religiösa dimensionen på ett nytt sätt. Även annan litteratur har skapats på lokala språk.

Trettondagen 2008 fick sererkyrkan Bibeln på sitt eget språk. Bibeln bars in i procession i en kalebass och insvept i ett vitt handvävt tyg precis som man sveper in en nyfödd. Kalebassen lades ner på altaret varefter den välsignades till kyrkans bruk. Woly Sarr, den äldsta bland prästfruarna bar kalebassen.

Januari börjar året,
 februari kommer näst
 – se Fontana Medias väggkalender

ALL TID
 ett andaktfönster i tiden

10 euro

essä **HANS 2010 RUIN** tävlingen

Deadline 18.3.2010!

1:a pris 4 000 €
 2:a pris 3 000 €
 3:a pris 2 000 €

Tävlingsreglerna finns på www.kulturfonden.fi

Öppna universitetet
 ÅBO AKADEMI

Krydda vardagen – studera teologi!

Är du nyfiken på frågor som berör religion, kyrka och samhälle? Öppna universitetet vid Åbo Akademi erbjuder många spännande nätkurser i allmän teologi.

Dogmatik 1 (5 sp), inl. 15.1, anm. senast 9.1
Kyrkohistora 1 (5 sp), inl. 12.3, anm. senast 26.2
Postmodern teologi (5 sp), inl. 29.1, anm. senast 15.1

Alla öppna universitetets kurser i teologi finns på:
www.abo.fi/public/allmteol

Kontaktperson:
 Planerare **Carina Gräsbeck**
 tfn: (02) 215 4644
 e-post: carina.grasbeck@abo.fi

Åbo Akademi

Var dag är en sällsam gåva
 – en skimrande möjlighet

Ta gärna kontakt om du vill ge en gåva för det kristna arbetet på svenska i Finland. Församlingsförbundet rf, Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors, tfn. 09-6126 1540, e-post kontakt@forsamlingsforbundet.fi, konto 405525-2219.

FÖRSAMLINGSFÖRBUNDET rf

Annonsera i Kyrkpressen!

Med en annons när du hela Svenskfinland.

Du når oss på:
 (09) 612 615 41
 & (06) 347 0608
 och 050 329 4444

Eller skicka e-post till annons@kyrkpressen.fi
www.kyrkpressen.fi

Jubileumsdelen

Kyrkpressen

Torsdag 7.1.2010 • nr 1 • Lösnummer 1,10 €

Kyrkpressens start

Ett medium för evangelisation

”Kyrkpressen - ett kontaktorgan” rubricerade Bror Borgar, direktor för Församlingsförbundet, sin första artikel i Kyrkpressen. Det var samtidigt ett slags programförklaring för den nya tidningen.

Kyrkpressen kom ut med sitt första nummer fredagen den 9 januari 1970. Sedan 1922 hade Förbundet för svenskt församlingsarbete i Finland utgett Församlingsbladet. Under en övergångsperiod var det Församlingsbladets redaktionssekreterare **Boris Lindblad** som tillsammans med **Bror Borgar** höll i trådarna.

Samhället genomgick stora förändringar, sekulariseringen blev allt tydligare och behovet av en kontaktyta mellan kyrkan och församlingsmedlemmarna krävde aktiva åtgärder. ”Alldeles på samma sätt som andra massmedia kommer in i våra hem, indoktrinerar sina synsätt och uppfattningar och påverkar oss mer eller mindre vill kyrkan genom ett eget

Maria Hagelstam läser i taltidningen, Kyrkpressen på band. Året är 1978.

tidningsorgan föra fram sin syn, skapa opinion för kristna livsvärden och ge en kristen orientering i dagens pluralistiska värld”, skrev Borgar i nr 1/70.

Adertonde sidan

Frams tryckeri satte färg på Kyrkpressen i Vasa. I dag trycks tidningen i Mårtensdal vid Hufvudstadsbladets tryckeri.

Kyrkpressen – en ny röst

... löd rubriken på pärmen av den första tidningen 9.1.1970. Men hur lät den rösten och hurdan klang är det i skällan 40 år senare?

Alla artiklar i jubileumsdelen av denna tidning tar avstamp i sjuttioalet och de ämnen som Kyrkpressen lyfte fram i det allra första numret. Gudstjänsten, äktenskapet och religionsundervisningen var heta teman redan då. Vi har tagit reda på vad som hände sen. Trevlig jubileums läsning!

Många historiska ögonblick har passerat på tidningssidorna genom åren. Här Ungdomens kyrkodagar 1984 och Erik Vikströms biskopsvigning.

Gudstjänst + liv =

Nina Österholm & Andreas Andersson

Vårt gudstjänstliv präglas av kyla och torftighet, rapporterar Kyrkpressen nr 1 år 1970. Hur är läget 40 år senare?

Siffrorna över gudstjänstbesökarnas antal har inte direkt rusat i höjden på sista tiden. Så vart är gudstjänsten riktigt på väg? Finns det en framtid för den gudstjänstform vi har i dag?

Kyrkpressen har träffat två gudstjänstivrare för att utreda saken. Tillsammans med stiftsdekan **Sixten Ekstrand** och Puls-prästen **Daniel Björk** besökte vi två rätt så olika gudstjänster en söndag för att tillsammans fundera över om Gud fortfarande finns i kyrkan.

Högklassig helhet

Nina Österholm

Kyrkkaffe hör till efter gudstjänsten i Tomas kyrka i Mejlans.

Kyrkklockorna ringer in till gudstjänst och samlar cirka 25 personer i kyrkbänkarna. Det är lugnt, tyst. Ljusen fladdrar på altaret. En ikon glimmar på väggen.

Lekmän är engagerade med textläsning och kollektuppbärande. Kyrkoherden predikar med djup om

dagens tema. Vi sitter och står upp, sjunger och ber. Orgeln mullrar och lever på läktaren. Slutligen möts vi runt nattvardsbordet. För dig utgivet. För dig utgjutet.

Efteråt blir det kyrkkaffe runt långbord. Medelåldern är hög men skratten klingar ungt. Någon har fått två upplagor av dagens

Sixten Ekstrand
efter gudstjänsten

Trött / **pigg**
Glad / ledsen
Ensam / **tillsammans**
Orolig / **tillfreds**

👍 Mässan gav ett gott helhetsintryck. Allt höll samman, texter, predikan och psalmval.

👎 Ingenting var särskilt dåligt eller tråkigt, men en del av orgelmusiken tilltalade mig inte riktigt.

tidning och bjuder ut ett exemplar. Stiftsdekanens närvaro väcker lätt upp-

Daniel Björk
efter gudstjänsten

Trött / **pigg**
Glad / ledsen
Ensam / **tillsammans**
Orolig / **tillfreds**

👍 är glad att kyrkan kan tillgodose högklassiga gudstjänster för dem som är hemma där.

👎 Tyvärr har få lärt sig att uppskatta sådana gudstjänster. Medelåldern är 70+.

ståndelse. Inte har ni väl kommit för att kontrollera något? (NÖ)

Alla med!

Tommy Mikkonen

Puls-gudstjänst klockan 15 i Månsas.

Den gamla träkyrkan som gjorts om till en gymnastiksal fylls så småningom av människor, allt från spädbarn till medelålders. Sorlet ökar och ett åttiotal gudstjänstdeltagare slår sig ner kring små bord i salen som i dag får fungera som kyrka. Det känns som

ett café, och i bakgrunden spelar rockig lovsång av Hillsong United. På väggarna lyser ett antal färggranna strålkastare och längst fram står ett litet bord med några tända ljus och ett litet träkors.

På programmet står lovsång, bön och en rejäl pre-

Sixten Ekstrand
efter gudstjänsten

Trött / glad (lite)
Glad / ledsen
Ensam / **tillsammans**
Orolig / **tillfreds**

👍 Den sociala gemenskapen, alla inkluderas.

👎 Monoton sång, kunde vara mer omväxling i sångvalet.

dikan som fylls på av vittnesbörd av lekmän.

Summan är en avskalad, två timmar lång, gudstjänst utan orgel, psalmer, liturgi

Daniel Björk
efter gudstjänsten

Trött / **pigg**
Glad / ledsen
Ensam / **tillsammans**
Orolig / **tillfreds**

👍 Här är härliga människor, generösa och tjänande, sådana som man blir glad av.

👎 Att det är så länge till nästa PULS.

eller nattvard. Betoningen är på det sociala, vilket blir tydligt genom kaffesamvaro före och pizzamingel efteråt. (AA)

Daniel Björk

församlingspastor
i Petrus församling

Arbetar bland annat med ett nytt gudstjänstkoncept som kallas Puls.

"Gudstjänsten för mig är en fest dit Guds folk kommer. Och när vi ändå är där kan vi väl passa på att ha lite roligt!"

sant?

Andreas Andersson

Sixten Ekstrand

stiftsdekan

Arbetar bland annat med ett fortbildningsprogram kring gudstjänsten som riktar sig till alla anställda i Borgå stift.

"Gudstjänsten är för mig rekreation. Genom syndabekännelse, ordet och nattvarden rekreeras, återskapas, det som gått förlorat i mig. Det är kyrkans viktigaste uppgift att återskapa gudsbilden inom oss."

KP nr 1/1970: Vårt gudstjänstliv präglas av kyla och torftighet

Torftigt och kyligt var det i alla fall inte, säger **Sixten Ekstrand** när vi samlas bakom Puls-scenen för att summera dagens gudstjänstbesök.

Han känner sig lätt omtumlad och jämför upplevelsen med att provköra två helt olika bilar samma dag. – En sportbil och en familjebil. Både två är bra och fungerar för just sin målgrupp, säger Ekstrand.

Daniel Björk är mest bara lycklig.

– Det är så många härliga människor, engagerade och tjänande, här på Puls. Sådant blir jag glad av!

För Björk är det däremot uppenbart att alla inte är lika glada som han.

– Många blir inte tillgodosedda av det gudstjänstliv vi har i dag.

Enligt Björk står kyrkan inför ett vägval: att fortsätta endast med den traditionella gudstjänstformen eller att öppna upp för de stora grupper som har ett andligt intresse men som inte längre känner sig hemma i den nuvarande gudstjänstformen.

– Om kyrkan ska vara livskraftig måste vi hitta sätt för att låta levande gemenskaper uppstå. Vi vill ju inte vara en exkluderande kyrka.

Tryggt eller tråkigt?

Men hur ser då en sådan ny gudstjänst ut? Som Puls kanske?

– Det kändes lite som ett frikyrkligt förbönsmöte, konstaterar Sixten Ekstrand efter Puls.

Han trivs med den traditionella gudstjänstens strukturer. I det fria Puls-konceptet ingår inga programblad eller någon fast ordning för gudstjänsten.

– Det finns en vila och trygghet i strukturer. Allt vi människor gör bygger på strukturer, tänk bara på fotboll eller på skolan.

Ekstrand menar också att det finns en mänsklig glädje i att känna igen sig, att veta hur saker fungerar.

– Strukturen ska inte binda oss utan ge en trygg ram

för ett långsiktigt arbete. I gudstjänsten ska jag kunna vila i liturgin.

Daniel Björk är inte övertygad.

– Alla elementen för en gudstjänst finns med: kristna som samlas inför Gud, ord, bön och musik. Varför ska man ha ett formulär om gudstjänstbesökarna inte känner sig hemma i det utan har tråkigt?

Enligt honom blir det heller sällan bra när man försöker kombinera olika stilar eller lägger ett gammalt formulär på en ny verksamhet. Som exempel ger han två stora församlingsgemenskaper i Stockholm, S:ta Clara och Allhelgonakyrkan.

– De är väldigt olika men fungerar väl för sin målgrupp. Hade de tvingats kombinera sina egna stilar med varandras formulär vågar jag nästan lova att det inte hade fungerat lika bra, säger Björk.

– Fast de bygger å andra sidan bägge på mässordningen, påpekar Ekstrand.

– Ja, i och för sig. Men det är ändå bättre att testa helt nya koncept parallellt med den traditionella gudstjänsten i stället för att blanda. Det hävdar jag i alla fall.

Pitcha traditionen

Enligt Björk visar experiment från England att nya gudstjänstformer också ökar intresset för den traditionella gudstjänsten.

– I den församling som jag känner till började många att besöka både den nya och den traditionella gudstjänsten parallellt. Nya gudstjänstbesökare som kom till den alternativa gudstjänsten ville plötsligt också besöka den traditionella mässan, gudstjänst på riktigt så att säga.

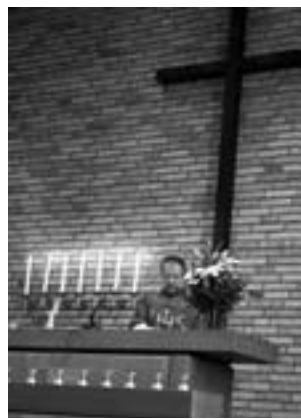
Björk tror att fler alternativ kan öka intresset för kyrkan i stort. Han tror definitivt också på den traditionella gudstjänstformen som sådan.

– Det finns många som tilltalas av liturgin och av att allt inte pratas sönder. Man borde "pitcha", presentera konceptet, för den

traditionella gudstjänsten med större fokus på liturgin, symbolspråket, de riktigt gamla sångerna. Bara man inte blandar ihop stilar. Det är frågan om helt olika bildspråk.

Ekstrand kommer med motargument.

– Det är också frågan om allmän kommunikation på det personliga planet. Gitarrpastorn **Lars-Åke Lundberg** i alba och med gitarr på magen fungerar bra fastän stilar blandas.

Kyrkoherde Stefan Djupsjöbacka i Johannes församling.

– Men när man förändrar den traditionella gudstjänsten blir de som är vana att gå i kyrkan lätt missnöjda över förändringarna, säger Björk.

Ändå handlar det sällan om så stora förändringar för att nya människor ska börja trivas i gudstjänsten.

– Stilen och känslan är fortfarande den samma. Björk tror att man tänkte fel vid senaste gudstjänstförnyelsen när man ändrade på detaljer i stället för att skapa helt nya helheter.

Ekstrand håller delvis med.

– Vi har stirrat oss blinda på gudstjänstordningen fastän det inte alls är där problemet sitter. Den egentliga grundfrågan finns enligt mig i delaktigheten och gemenskapen. Man ska trivas i gudstjänsten.

Ett vanligt problem i gudstjänsten i dag är att få personer gör allt.

– Det är ett slags producent-konsument tänkande som vi borde komma bort ifrån, säger Ekstrand.

Oftast görs gudstjänsterna mycket bra men alltför få engageras och gemenskapen blir lidande.

– När du får vara med och "göra gudstjänst" blir gudstjänstgemenskapen starkt social. Du blir sedd och bekräftad, säger Björk.

Se mig!

Både Björk och Ekstrand är överens om att kyrkan står inför en helt ny generation och situation. Björk brukar plåga sig själv med en fråga: Vart skulle jag kunna ta mina gamla högstadiekompisar, dem som undrar om kyrkan ännu finns, så att de skulle förstå vad det är frågan om?

– Det är den så kallade Facebook-generationen som vi bara har börjat att förstå oss på. Kommunikationen är ny, dygnsrytmen, värderingarna.

Människan är i dag "backpacker" i sitt eget liv, vandrar med sin ryggsäck och plockar med sig vad just hon vill ha av livet.

– Hur ska vi jobba med gudstjänsten i sådan här verklighet? undrar Ekstrand.

En annan utmaning är gudstjänstens plats i församlingen. Vi talar om att gudstjänsten ska vara församlingens centrum. Vad händer med församlingen om det finns 150 personer i verksamheten under veckan men ingen i gudstjänsten?

– I Petrus församling satsar vi just nu på att också bygga små gemenskaper, berättar Björk. I mindre grupper funderar man över vad kristendomen betyder för just mig i dag.

– Där är församlingens kärna! säger Björk.

Ekstrand håller med.

– Rörelsen kring mästarerna får inte bli en institution som inte längre välkomnar den lilla människan. Vi måste vara beredda att jobba inifrån, bjuda in till små grupper, till nära samtal och diskussion. Det är i den personliga kontaktens, i delaktigheten, som församlingen och dess gudstjänstliv kan leva.

Skolans undervisning i religion är inte religionsutövning. Också andakter och gudstjänster går an i skolan. Det är personalens sak att se till att ingen blir tvungen att "utöva religion" mot sin övertygelse.

Religionsundervisningen bygger på rätt grund

Religiös läsförmåga behövs

Rolf af Hällström

När Kyrkpressen föddes var religionsundervisningen konfessionell. Religionsfriheten tryggades genom att elever kunde befrias från att delta i religionsundervisningen.

Sedan dess har religionsundervisningen setts över så att den håller för alla internationella avtal om religionsfrihet och barns rättigheter.

I dag ger skolan undervisning i elevens egen religion. Men ordet "konfessionell" spökar fortfarande i debatten.

– Kyrkan själv anklagade redan på 90-talet skolans undervisning för att vara för konfessionell, säger sekreteraren för skolfrågor **Markku Holma** på Kyrkostyrelsen.

Konfessionell undervisning klassas nämligen som religionsutövning och sådan går inte för sig enligt dagens normer. Ett korrektere begrepp kunde kanske vara subsidiaritet – modeordet i all EU-jargong. Att en elev har rätt till undervisning i sin religion är nämligen inte konstigare än att ha rätt till undervisning i sitt eget språk eller sitt lands historia.

Paradox för det allmänna bästa

För skolans del säger lagen

att den i första hand ger undervisning i majoritetsreligionen. Ifall det finns flera religioner eller religionslösa i klassen har de alla rätt att be om att skolan undervisar utgående från deras religion eller icke-religion.

on" är ett återkommande påstående i webbdebatter.

Många kommuner igen vill ha större och färre undervisningsgrupper för att kunna skära i kostnaderna. Att uppfylla konventionernas krav på undervisning i egen religion blir för dyrt,

Markku Holma ser en paradox i systemet med religionsundervisning. Bara minoriteter har rätt att välja.

– Men föräldrarna kan också anhålla om att eleven får läsa majoritetsreligionen, säger Holma.

En förälder ska alltså vara utskrivna ur kyrkan för att barnet ska få läsa livsåskådningsämnet. Det finns en paradox i systemet, menar Holma.

– Bara minoriteter har rätt att välja. Majoriteten får det inte.

Ett slags offer av majoriteten för det allmänna bästa.

Kommunerna vill skära

Trots konsensus bland politikerna diskuteras religionsämnet flitigt. Barn ska få växa upp opåverkade och själva välja sin religi-

påstår man och vill ha den rikssvenska modellen med samma religionskunskapsämne åt alla.

En skyddad barndom

Tanken om opåverkade barn är lätt att skjuta ner. De konventioner Finland skrivit under ger barn rätt också till religionsundervisning.

– I FN:s tankegångar, så som de formuleras i den mänskliga rättigheterna, är man barn tills man fyller 18. Barnets förmyndare, i regel föräldrarna, bestämmer om barnens religion.

I Finland kan det leda till smärre problem. En fjortonåring får egentligen inte gå skriftskolan om för-

äldrarna inte hör till kyrkan. Först vid femton kan ett barns religionsstatus vara en annan än föräldrarnas.

I Frankrike har frågan ställts än mera på sin spets. Får ett barn välja en totalitär religiös sekt som sin religion? Får föräldrar rädda sitt barn från att hjärntvättas?

Problemet är mycket franskt, men illustrerar på ett drastiskt sätt att skyddsåldrar kan vara viktiga.

Lagen är helt neutral

Att 94 procent av dagens grundskolelever läser sin religion på lutherskt sätt beror inte på att lagen gynnar vår lutherska kyrka.

– Dagens undervisningslagar är helt neutrala, säger Holma. Om en kommun med ökande invandring får muslimsk majoritet ska skolan i första hand ge undervisning enligt islamsk tro. De som hör till en kristen kyrka får sedan anhålla om undervisning på kristen bas.

Ur skolans synpunkt är det viktiga att alla får en religiös allmänbildning. Och alla läroplaner ska fylla samma kunskapskrav: Kunskap om den egna religionen, kunskap om andra religioner och en etisk och moralisk grund för det gemensamma samhället.

Konkensus bland samfundet

Att minska på religionsundervisningen har motiverats med det multikulturella samhället, främst då invandringen av muslimer.

Muslimerna själva har inte kommit med sådana krav.

När Ekumeniska rådet ordnade en frukostinfo i frågan för en tid sedan stod den islamska företrädaren **Anas Hajjar** på linje med den lutherska ärkebiskopen **Jukka Paarma** och ortodoxa ärkebiskopen **Leo**. Det nuvarande systemet är bra.

Majoriteten av muslimer i vårt land hör inte till något religiöst samfund. Bara omkring 7 000 av vårt lands kanske 40 000 muslimer är så att säga skrivna i en moské.

– De som är oregistrerade får ingen undervisning alls, underströk Hajjar. Risken finns att de förlorar sin identitet och sin tro.

Det viktiga är en läroplan som är skraddarsydd för muslimer som bor i en finländsk kultur, menar han. Och kompetenta lärare.

Så gott om alla samfund och kyrkor talar för det nuvarande systemet.

– Till och med fritänkarna har anslutit sig till samma front. Det nuvarande livsåskådningsämnet har ju byggts upp med tanke på dem, säger Holma.

Skivan fritänkeri eller ateism skulle bli minimal i ett gemensamt ämne som heter religionskunskap.

Religionsblindhet som följd

Många kommuner påstår att dagens system blir för dyrt. Med allt fler invandrare ställs krav på allt fler undervisningsgrupper.

– Påståendet bygger på ett mätfel. Det finns några

få invandrantäta skolor. Det är fråga om ett mycket lokalt problem.

Holma säger att det viktiga är att man uppnår religionsundervisningsmål. Med få timmar och alla i samma system uttunnas kunskapen i både kristen tro och fritänkeri.

– I grundskolan hamnar undervisningen på en så abstrakt nivå att det blir en enda röra av det hela

Den allvarligaste följden är den religionsblindhet som följer på den rikssvenska modellen.

– Det finns ganska tuffa tolkningar om att okunskapen är en orsak till rasistiska kravaller. Utan kunskap i den egna traditionen saknar man möjligheter att förstå andra, säger Holma.

Man kan inte föra en dialog när man inte känner sin egen position.

Friskolor nästa?

Den lutherska läroplanen är allmänskristen. De flesta frikyrkorna i vårt land har inte krävt egen undervisning utan låter sina barn läsa majoritetsreligionen i skolan. Men blir den kristna undervisningen alltför uttunnad finns det andra alternativ.

– Då grundar man privata friskolor på religiös grund,

ksamhet. Efter en period av missdänsksamhet och försäktighet
le i hem och skola har vi nu upplevt hem-skola-arbetet som en
och skoleföreningar och försett dem med material, och i år har
många färingar sammanslutit sig till ett förbund.

Vem skall barnen tro på? Mamma, lärarinnan? VIKTIG KONTAKT SKOLA-HEM

liet plöjtligt att föräldrar
har någonstans att gå i
n. De ska hålla sig hemma.
som en ung röst formulerat
i en debatt: "Låt oss vara
i läroplanen i skolan."
veorganisationerna i Finland
inte ha föräldrarepresentan-
de nya skolrörelsen som Skol-
arbetskommittén har föresla-
kommittén räknar alltså med
drarepresentanter, men de
tillsätts av kommunfull-
mäktige, då lärarna och eleverna
a får välja sina representan-
ter. Vi har dock svårt att
a oss en engagerad föräldra-
verkan, om föräldrarna inte
a får utse sina företrädare.

Föräldrarnas röst bör höras

När det gäller planering inom
skolan, att avgöra mellan olika
alternativ i fråga om kurser och
metoder eller att bestämma om
prioritering av anskaffning bör för-
äldrarnas åsikter komma fram. Li-
kåsa ska de påverka ordningsreg-
ler, lästider och skolfruktos. Tex.
Många av skolans elever är min-
deråriga och föräldrar har direkt
juridiskt ansvar för dem. Också
i FN:s förklaring om de mänsk-
liga rättigheterna sägs uttryckli-
gen att föräldrarna ska välja un-
dervisning för sina barn. Här är
den allmänna bakgrunden. Den-

utan uppstår många situationer
i skollivet, när föräldrarnas åsik-
ter och positiva insats är absolut
nödvändig.

För arbetade föräldraföreningar
mest för att understödja skolan,
vilket egentligen inte är ett hem
och skola-arbete, har man menat.
Det är sant. Men visst förde man
lärare och föräldrar samman redan
då, och vad betydde inte det öko-
nomiska stödet för en ärendemö-
lligare och gladare vardag i skolan!
Instrument till skolans orkester,
böcker till biblioteket, magnetofo-
ner och TV-apparater. Tex. har
möjliggjort många nya aktiviteter,
där statens njugeta budget har hind-
rat förnyelser.

När barnen har problem

När barnen är riktigt små har de
ett oändligt förtroende för sina för-
äldrar. Mamma och pappa kan allt
och vet allt. Så ska det vara.
Men i skolornas värld kommer
en ny auktoritet: lärarinnan.
Och nu sjunker förtroendet.
Vem ska barnen
eller lärarinnan
digt att föräld-
mer samman
system och sa-
I synner-
för en ele-
samarbete-
funktioner.

kontakten är tagen redan innan
svårigheterna har uppstått. Inget
problem är väl så tungt som att
ens barn inte accepteras av kam-
raterna, att det fruktar rasterna,
då det flyr till skolgårdens ut-
kanter, att det upplever sej som
en utlänning. Föräldrarna kan bli
ödesdigra för barnets utveckling,
om inte föräldrar och lärare upp-
märksamhet på problemet och för-

Grundskola utan lärare i religion?

Församlingsbladets sista ledare hade rubricerats: Blir vi
utan religionslärare? Skolprogramchefen Nils Göran Engström
ställer här frågan: Vem ska egentligen undervisa i religion i
grundskolan, om vi blir utan lärare i ämnet?

Situationen är i många av-
seende förbryllande, säger han.
Riksdagen uttalade i samband med
ramlagen, att religionsundervis-
ningen både utvecklas så att den
bättre än hittills skulle motsvara
det förändrade samhällets behov.
Särskilt borde man läsa utveck-
ling vid utbildningen av lärare
grundskolans högstadium. Likaså
underströk riksdagen, att klass-
rare, som på grund av sin överty-
gelse inte önskar undervisa i re-
ligion, skulle betras. Genom
lära- bilda-
ning av
regionala
högstadium.
Detta
äm-
n. Slutligen kan konstateras, att
är ett både snidigt och
förstärka under-
visningen på lägstadiet. Detta blir
säkert mycket mer vanligt, sedan
Man kan i riksdagens uttalande gälla även för många andra
grundskolans högstadium. Slutligen kan konstateras, att
är ett både snidigt och förstärka under-
visningen på lägstadiet. Detta blir
säkert mycket mer vanligt, sedan

Utdrag ur Kyrkpressen
nummer 1 år 1970.

som i Sverige, förklarar
Holma.

Och om vårt land får
en boom med religiösa
friskolor är det många
fler som vill vara med.
Muslimer kommer att
tala för islamiska sko-
lor och så vidare.

Holma understryker
att skolan i framtiden
inte behöver se ut pre-
cis som i dag.

I gymnasiet finns det
flera kurser som kan
vara gemensamma ut-
an att dagens principer
övergås.

– Det finns delar som
kunde undervisas till-
sammans.

Experimentet i Blo-
mängens skola i Hel-
singfors där alla elever
var med om att fira var-
andras högtider är en
annan möjlighet.

– Det är lokalt och
bra. Eleverna lär sig
umgås och slipas lite
mot varandra. Det kan
betyda mycket för sam-
hällets framtid.

Barn klarar mycket
väl att ta emot det som
är annorlunda, menar
Holma:

– Men det kräver att
man känner sina röt-
ter. Saknar man religi-
ös läsförmåga blir det
många krockar.

De allra flesta läser samma läroplan i religion

Rolf af Hällström

**– Vi har i dag tretton
olika läroplaner i egen
religion, säger överin-
spektör Pekka Iivonen
på utbildningssty-
relsen.**

Det låter mycket och splitt-
rat men är det inte. 94
procent av alla grundskole-
lever följer fortfarande en
och samma läroplan på si-
na religionstimmar.

Enligt Pekka Iivonen lig-
ger två av läroplanerna i
malpåse och används inte
alls. Läroplanen för antro-
posofer används enbart i
Steinerskolor och den en-
ligt judisk religion främst i
den judiska skolan.

Två procent av grund-
skolans elever delar på sex
"mindre" läroplaner, de för
muslimer, katoliker, budd-
hister, Hare Krishna och
anhängare av Bahai.
Tre procent läser det reli-
gionslösa alternativet livs-
åskådning medan en pro-
cent följer den ortodoxa lä-
roplanen.

Den relativa enhetlig-
heten beror på att ingen

frikyrka i vårt land vill
använda sin rätt till un-
dervisning i den egna re-
ligionen utan håller sig till
religionens "main stream".
Liksom många andra som
inte är kyrkskrivna någon-
stans.

Färsk religions- frihetslag

Att det ser ut så här beror på
religionsfrihetslagen från
2003. I den har riksdagen
implementerat ett tiotal
internationella avtal som
Finland undertecknat, allt
från FN:s deklaration om
barnens rättigheter till Eu-

roparådets människorätts-
konvention.

För skolans del är slutsat-
sen av konventionerna enty-
dig. Varje elev har grundlags-
enlig rätt till religionsunder-
visning. Uttryckligen rätt att
bli undervisad i sin egen re-
ligion (eller religionslöshet),
"att känna igen sitt religiösa
modersmål" som religions-
lärares förbund formule-
rar saken i ett PM.

Riksdagen har också
klart sagt ut att religions-
friheten ska tolkas positivt.
Detta i motsats till det tidi-
gare östblockets negativa
tolkning av religionsfrihe-

ten där samhällets uppgift
var att marginalisera reli-
gionen.

Därför behöver ingen
skolrektor anstränga sig för
att eliminera allt som luk-
tar religion i den finländ-
ska kulturen av hänsyn till
invandrare av annan tro el-
ler trolöshet.

Pekka Iivonen hänvisar
till riksdagens grundlags-
utskott som uttryckligen
sagt att religiösa element
som hör till den finländska
kulturtraditionen är och
förblir finländsk kultur.
Att sjunga Sommarpsal-
men eller sätta upp ett jul-
spel med Jesus och Maria
gör dem inte till religions-
utövning.

– Skolan behöver inte
vidta några åtgärder för
att skydda eleverna för fin-
ländsk kultur, sammanfat-
tar Iivonen.

Åtta läroplaner i huvudstaden

Antalet invandrare är som
bekant störst i Helsingfors
och huvudstaden den kom-
mun som tagit i bruk flesta
antalet läroplaner.

– I detta nu följer vi åtta
olika läroplaner i åskåd-
ningsundervisningen, sä-
ger Tuulia Tikkanen på ut-

bildningsverket i Helsing-
fors.

De stora grupperna i egen
religion är den lutherska
huvudfåran med 26 000
elever. Livsåskådningsäm-
net studeras av 400 elever
och religion utgående från
muslimsk tro av 2 400 ele-
ver. Tusen elever får sin re-
ligionsundervisning utgåen-
de från den ortodoxa tron
och 200 från den katolska.
Siffrorna anges med en nog-
grannhet på 100 elever.

Helsingfors har också
undervisningsgrupper ut-
gående från Hare Krishna,
buddhistisk och judisk tro.
Någon undervisning i Ba-
hai ges inte i Helsingfors,
däremot nog i Vanda.

– De är mycket små grup-
per, alla under hundra, sä-
ger Tikkanen.

Det kräver förstås en del
organisering att samla de
olika undervisningsgrup-
perna i huvudstaden som
är delad i sju storkretsar.
Att det skulle vara extra
besvärligt att ordna med
just religionsundervisning
tror hon inte. Det är en frå-
ga som inte hör till utbild-
ningsverket.

– Vi verkställer skolunder-
visningen enligt gällande lä-
roplaner, säger Tikkanen.

Religionsundervisningen i vår skola uppfyller alla villkor som de
internationella fördragen om mänskliga rättigheter och religi-
onsfrihet kräver.

140 år med missionen

Från livstidskall till korttidsprojekt

Johan Sandberg

Då man i missionsarbetets barndom åkte ut för att kanske aldrig mera återvända till hemlandet kan man i dag tänka sig att göra sin tre månaders studiepraktik på missionsfältet.

Utdrag ur Kyrkpressen nummer 1 år 1970.

Utvecklingen är bekant för både Rolf Steffansson, direktör för utrikesarbetet på Finska Missionsällskapet FMS, och för den nyligen pensionerade missionsledaren Boris Sandberg vid Svenska Lutherska Evangeliföreningen. Bägge två ser både fördelar och nackdelar med korttidsengagemangen. En fördel är att de ger folk insyn i arbetet och förhoppningsvis tänds också en gnista för långtidsengagemang inom missionen.

Men korttidsengagemangen kan ändå inte ersätta det långsiktiga arbetet.

– Ju längre missionären är på fältet desto djupare går han eller hon in i arbetet där. Man växer så småningom fast i den kyrka man tjänar. Det fungerar inte med korttidsmissionärer, säger Sandberg.

– För att korttidsinsatserna ska bära frukt kräver det ett långsiktigt engagemang på missionsfältet, säger Steffansson. Det är en utmaning för partnerkyrkorna att hela tiden ta emot nya människor. Att skicka ut någon i blindo

någonstans för sex månader funkar inte.

En fungerande korttidsinsats är oftast ett klart begränsat projekt som kan slutföras på några månader. Steffansson nämner en utredning kring de handikappades situation i Nepal som exempel på ett nyss avslutat korttidsprojekt.

Inom Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland Slef anlitas tidigare missionärer som återvänder till Kenya för en ny avsevärt kortare period.

– Vi har svårt att finna folk som är villiga att ge sig ut på en full arbetsperiod, säger Sandberg. Den här trenden är likadan över hela världen.

Få vill binda sig för lång tid

En orsak till det ökade intresset för korttidsengagemang är också den allmänna samhällsutvecklingen.

– Systemet med alterneringsledighet gör att folk söker sig ut på missionsfältet under en kortare ledighet från jobbet, säger Steffansson.

Studerande har möjlighet att göra sina studepraktik

inom missionen och nyblivna pensionärer är också beredda att göra en insats.

Men det finns också andra yttre omständigheter som påverkar arbetsperiodernas längd.

– Folk som arbetar inom branscher där utvecklingen går snabbt framåt, såsom inom medicin och adb, vill inte vara länge på fältet eftersom de fruktar

Lutherska världsförbundets Jose Luis Acosta Rojas hjälper Hernando Montañes med att fylla i blanketter i närheten av Saravena i Arauca, Colombia i september ifjol, Montañes är rullstolsbunden sedan 2004 då han steg på en mina i det bananplantage han arbetade.

att de inte kan upprätthålla sin kompetens där. Utvecklingen går snabbare här än till exempel i Afrika.

Vistas man utomlands mer än fem år faller man också utanför den finländska socialskyddssystemet. Det betyder att de flesta missionärer återvänder hem för ett kalenderår i taget innan tidsfristen går ut.

– Och till skillnad från de äldre generationerna som åkte ut på livstid vill dagens generationer hinna göra mycket i livet. Därför vill man heller inte binda sig med långtidskontrakt.

Enligt Steffansson finns det ett stort intresse för mission just nu och i synnerhet då för korttidsuppdrag.

– Det gäller att finna rätt person för rätt uppgift, säger han. Vi lyssnar på behoven från fältet och ser om det finns någon person här hemma som svarar mot behovet. Det handlar om personens kompetens och den tid man är beredd att satsa. Inom adb kan man till exempel göra mycket på sex månader.

Men både FMS och Slef skulle behöva flera som är beredda att förbinda sig för en lång tid.

Präster, hälsovårdare, administratörer ...

FMS' missionsstrategi har tre prioriteringar: För utåtriktat arbete behöver man präster, ungdomsledare och andra som är villiga att jobba med evangelisation. För hjälparbete och diakoni behövs hälsovårdare och lärare. För kapacitetsbyggnad i partnerkyrkorna behöver man ekonomer och

människor med förvaltningskunskap.

– I ett trovärdigt kristet vittnesbörd ingår både förkunnelse och tjänst, säger Steffansson.

Han ser att arbetet burit frukt. Nya missionsfält har öppnats i flera nya världsdelar.

– För fyrtio år sedan hade vi ingen mission i Sydostasien. I dag har vi en självständigt fungerande kyrka i Thailand. Vi har också helt nya missionsfält i Latinamerika och i Europa.

Även Sandberg ser resultat av missionsarbetet. När han reste ut som missionär till Kenya 1973 hade kyrkan fyra prostier. Idag består den av fyra stift och står idag på egna ben, med undantag för ekonomin.

Steffansson skulle gärna se en diskussion i Finland om huruvida församlingarna kunde understöda en avtalsmissionär som inte har ett finländskt pass.

– Vi har en ökande trend som vi kallar syd-syd-samarbete, vilket innebär att vi istället för att sända någon från Finland stöder sändandet av någon från en annan sydlig kyrka. Det kan vara fråga om en teologisk föreläsare från Hongkong till Tanzania, eller en bistandsarbetare från Namibia till Kongo, säger han.

Mission är inte bara en framgångshistoria. Under åren har det också kommit upp nya problem. Man har fått lär sig att tackla Aids och HIV som drabbat Afrika speciellt hårt.

När är arbetet färdigt?

Men när är ett område färdigmissionerat? Kan mis-

sionen ta sin hand från den kyrka som börjar sända ut egna missionärer? Riktigt så enkelt är det inte.

– Det är en intressant diskussion, säger Steffansson. Kyrkan i Finland sänder ju ut missionärer. Men man kan inte säga att Finland är färdigmissionerat. Det finns också kyrkor i Afrika som anser att Finland behöver ta emot missionärer.

Steffansson ser det inte som realistiskt att FMS helt drar sig bort från länder som Namibia eller Tanzania där man verkat länge.

– I Tanzania kommer vi nog att stanna tills Herren kommer tillbaka. Man överger inte gamla vänner. Genom missionen får kyrkorna där intryck utifrån som sporrar dem. Redan

Missionärer från Asien redan i Finland

Johan Sandberg

Clarita Agsagani från Filippinerna upplevde att Gud kallade henne och hennes man som missionärer till Finland i november 2004.

– Visst är många finländare överraskade över att vi är här, säger hon. Men de håller nog med om att vi behövs här när vi ställer dem frågor om vad som egentligen händer i kyrkorna i

Finland och var alla ungdomarna håller hus. Det finns ett stort behov av att få veta vem Gud är även här i Finland.

Sedan oktober 2005 har Clarita Agsagani verkat som lärare på organisationen Ungdom Med Uppgifts (UMU) bas i Koivumäki i närheten av Kuopio. Hennes man kom i januari 2006 och deras yngste son, 16 år, kom i mars 2009. Paret har ytterligare två vuxna döttrar som har bildat familj i Filippinerna.

– Vi fick hjärta för Skandinavien redan 1998 då

vi var en del av ett mobilt team som reste runt i Sverige. Vi trodde att vi var kallade till Sverige, men vi fick inget visum. Vi bad över saken och vi upplevde att vi fick ordet Finland i november 2004.

På den tiden visste de inget om Finland, så de skrev e-post till ett bekant par som nyss flyttat till Finland från Sverige.

– De hjälpte oss att be över saken och en vecka senare berättade de att de upplevt att Gud stängt dörren till Sverige för att vi skulle komma till Finland.

Det överraskade oss men vi upplevde rätt snabbt frid över det hela.

Agsagani säger att hon vill berätta för oss finländare hur mycket Gud älskar oss och uppmuntra oss som nation att vara oss själva.

– Många unga i Finland känner inte Jesus, säger hon. Och för många finländare har kristendomen blivit endast en tradition. Jag vill uppmana finländarna

På uppdrag i Finland Clarita Agsagani med maken Armand.

att återvända till det de hade, till Gud.

Till vardags undervisar Agsagani på den lärjungaskola som UMU har på basen i Koivumäki. Därutöver leder hon grupper för ungdomar och kvinnor i olika kyrkor.

– Jag har varit lärare i nitton år och jag har doktorerat i pedagogik. Men trots att jag är språklärare har jag svårt att lära mig finska.

Till Finland har de kommit för att stanna på lång sikt. Det är enda sättet att se frukten av arbetet, säger hon.

Johan Sandberg

Evangelisten Jacob Awang, missionären Rut Åbacka och diakonissorna Josephine Aluoch samt Monica Opigo på väg till hembesök i Orinde, på Slefs missionsfält i västra Kenya i oktober 2008.

nu har Tanzania och Namibia missionsverksamhet i grannländerna. För oss har ordet strategiskt partnerskap där vi tillsammans koordinerar arbetet blivit viktigare.

FMS håller som bäst på att överföra en del resurser från Afrika till Sydostasien, till länder som Nepal och Kina. Också Slef har utvidgat sitt missionsfält till främre Asien.

– Att vara missionär är att vara i rörelse, säger Steffansson.

Boris Sandberg håller

med. Han ser det inte realistiskt att Slef skulle dra sig helt bort från Kenya. Och indirekt stöder Slef den kenyanska kyrkans mission när den sänder ut präster till södra Sudan.

Mission är lärjungaträning

Mission beror enligt Boris Sandberg på hur man definierar det.

– Missionsfältet har blivit allt brokigare, säger han. Diakoni och hjälpverksamheten har i många missionsorganisationer

fått en mera framträdande roll medan församlingsarbetet träder tillbaka. Missionen i Svenska kyrkan har utvecklats till ett mellankyrkligt socialhjälpssarbete där man inte längre utgår från omvändelse.

Sandberg påpekar att det i själva missionsbefallningen i Matteusevangeliet inte nämns något om hjälpverksamhet. Den sociala hjälpen nämns på andra ställen i Bibeln.

– Att hjälpa sina medmänniskor som har det svårt är ett allmänmänn-

skligt drag. Det sysslar alla med. Men i den kristna missionen motiveras hjälpen på ett annat sätt. En kristen människa kan inte stå likgiltig för en medmänniskas nöd. Men det yttersta målet ska ändå vara att göra folk till lärjungar.

Enligt Sandberg skulle det vara nyttigt att missionärer från Afrika kom till Finland.

– De skulle antagligen våga säga det som borde sägas men som vi inte vågar säga.

Antalet missionärer 1969

Israel	FMS 8	8
Japan	Sley 15, FELF 2	17
Hongkong	FMS 7	7
Pakistan	FMS 12	12
Taiwan	FMS 28	28
Asien övriga	FELF 1	1
Etiopien	FMS 6, FELF 1	7
Kenya	Slef 6	6
Namibia	FMS 109	109
Tanzania	FMS 17	17
Sammanlagt		212

Antalet missionärer 2008

Asien		
Bangladesh	ELS 4	4
Israel	FMS 9, ELS 1	10
Japan	ELS 21, FEFM 1, Sley 8	21
Kambodja	FMS 4	4
Kina	FMS 4	4
Hongkong	FMS 6	6
Mongolia	ELS 11	11
Nepal	FMS 6	6
Pakistan	FMS 2	2
Singapore	FMS 2	2
Taiwan	FMS 9	9
Thailand	FMS 15	15
Ryssland	ELS 2, FEFM 1	3
Övriga	ELS 18, FEFM 13, Slef 1	32
Asien sammanlagt		129

Afrika		
Angola	FMS 5	5
Botswana	FMS 7	7
Etiopien	ELS 18, FEFM 10, FMS 6	34
Kenya	FEFM 2, Slef 13, Sley 4	19
Namibia	FMS 6	6
Zambia	SLEY 4	4
Senegal	FMS 10	10
Tanzania	FMS 18	18
Afrika sammanlagt		103

Europa		
England	FEFM 1	1
Kroatien	Sansa 4	4
Cypern	FMS 2, Sansa 2	4
Frankrike	FMS 2	2
Tyskland	FEFM 3	3
Schweiz	FMS 1	1
Ukraina	ELK 2	2
Ryssland	FMS 13, FEFM 1, SLEY 2	16
Estland	SLEY 4, FMS 5, FEFM 3	12
Europa sammanlagt		45

Papua-Nya Guinea	FMS 11	11
Venezuela	FMS 1	1

Sammanlagt 289

Finska missionsällskapet (SLS, FMS)
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys (Finlands Lutherska Evangeliförening, Sley)
Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland (Slef)
Finlands evangelisk-lutherska Folkmission (FEFM, SEKL)
Evangelisk-lutherska Missionsföreningen
Såningsmannen (ELS)
Radiomissionsorganisationen Budbärarna (Sansa)

Missionen går framåt

Från tre missionsorganisationer med arbete i tio länder har missionsarbetet i den Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland vuxit till åtta aktörer med arbete i över trettio länder.

Då man för 40 år sedan räknade 215 missionärer räknar man i kyrkans senaste officiella statistik från 31 december 2008 till 412 personer som kallas missionärer.

I dag räknar man med sju aktörer inom kyrkans mission och internationell diakoni förutom Kyrkans Utlandshjälp. År 1970 fanns det endast tre officiella missionsorganisationer och en inofficiell.

• **Finska Missionsällskapet** (FMS) är den äldsta missionsorganisationen, grundad 1859 med verksamhet i Namibia sedan 1870. FMS är fortfarande den största utsändande organisationen. 1969 hade FMS cirka 190 missionärer i

sex olika länder. 2008 hade FMS en personal på 345 av vilka 165 arbetade som missionärer i kyrkor utomlands. Cirka tio missionärer har svenska som modersmål. 1968 hade FMS budgeterat 5,2 miljoner mark (874 577 euro) för arbetet utomlands. 2010 är beloppet uppe i 21,4 miljoner euro.

• De två övriga officiella organisationerna 1970 var den finska och den svenska evangeliföreningen (Sley/Slef). Innan Lutherska Evangeliföreningen delades upp på språklig grund 1923 hade föreningen inlett missionsverksamhet i Japan.

• **Den finska evangeliföreningen** verkar än idag i Japan medan den **svenska evangeliföreningen** drog sig bort och inledde missionsarbete i Kenya år 1963. För fyrtio år sedan hade Sley femton missionärer i Japan och Slef sex

missionärer i Kenya.

För tillfället har Slef sju missionärer i Kenya men i oktober åker ytterligare två missionärer ut. Dessutom har Slef en missionär i främre Asien som arbetar bland muslimer. 2010 är Slefs missionsbudget cirka 530 000 euro då man 1968 räknade inkomsterna för missionsarbetet till 165 000 mark (27 751 euro).

Slefs mission har på fyrtio år vuxit från de femton missionärerna i Japan till trettio missionärer i fem länder. Det senaste missionsfältet för Slef är Sudan där man inledde arbetet i samarbete med den Evangelisk lutherska kyrkan 2008. För yttre missionen budgeterade föreningen drygt tre miljoner euro 2009.

• **Folkmissionen** är numera en av kyrkans officiella missionsorganisationer. Trots att den hade fyra

missionärer ute på fältet redan för fyrtio år hade organisationen inte en officiell status ännu då. I dag har Folkmissionen 71 missionärer i tolv olika länder. En stor del av missionärerna verkar i muslimska länder. 2008 använde Folkmissionen 4 750 000 euro till missionsarbetet.

• Sedan 1979 verkar också **Såningsmannen** som en av kyrkans officiella missionsorganisationer. Sedan grundandet 1974 har Såningsmannen sänt ut sammanlagt över 200 missionärer varav tio finlandssvenska.

För tillfället har man tre svenskspråkiga av totalt 45 missionärer på fältet. Såningsmannen verkar bland annat i Asien och bland muslimer i Mellanöstern. År 2008 uppgick budgeten till 3 373 398 euro.

• **Finska Bibelsällskapet** utö-

var Bibelmission och samarbetar med lokala bibelsällskap runt om i världen. Bibelsällskapet fokuserar speciellt på sex målområden: tolv finsk-ugriska grannspråken i öst, Mellanöstern, Indien, Kina, Sydamerika och Mexiko samt Afrika. Sällskapet har inga utsända missionärer. År 2008 uppgick budgeten till 1 088 238 euro. Bakom Bibelsällskapet står förutom den lutherska kyrkan även de ortodoxa och katolska kyrkorna samt frikyrkorådet i Finland.

• Genom etermedia gör **Sanansaattaja** sitt missionsarbete. Föreningen har tio utsända missionärer som verkar i huvudsak på fem geografiska- och språkområden. År 2008 hade man budgeterat 985 721 euro. (JS)

A Kyrkpressens start

En tidningsförsamling tar form

Steget från församlingsblad till en modern tidning i tabloidformat är långt, men kort i tid. På det här uppslaget presenterar vi hur de första åren gestaltades sig, sett ur chefredaktörens synvinkel.

- Chefredaktörerna**
- Rabbe Forsman 1972-1977
- Ruth Franzén 1977-1982
(under hennes mammaledighet vikarierade **Sten Westerholm** och **Runar Backman**)
- Olav S. Melin 1982-1999
- Sixten Ekstrand 2000
- Stig Kankkonen 2001-2010

Redaktörer samlade i advent. Fr.v. Ruth Franzén, Stefan Forsén, Dan Kronqvist, Christine Eriksson och Ulla Hannus.

När Kyrkpressen började utkomma 1970 var det som en fristående fortsättning på Församlingsbladet som grundats redan 1922.

Rabbe Forsman (1972–77)

Kyrkan får sin egen press

Mao Lindholm

Med sax, lim och skrivmaskin skapades en modern tidning i tidigt 70-tal.

– För mig var nog helhetsproduktionen av tidningen alltid det roligaste. I praktiken var jag också redaktionssekreterare eftersom det var en så liten redaktion.

Rabbe Forsman kom till Kyrkpressen 1972, först som redaktionschef för att 1974 upphöjas till chefredaktör.

– Vi ville skapa en modern tabloid. Och om jag kommer rätt ihåg så gjorde vi det också!

Rabbe Forsman ler förvåntansfullt när han får 1974 års inbundna tidning-

ar i sin famn. Det är länge sedan han sett sina egna produkter.

– Jag har aldrig varit någon djupsinning teolog. Jag tyckte bäst om att göra intervjuer, reportage och få tidningen i tryck, säger han medan han eftertänksamt prasslar med sidorna.

Manus med buss

Rabbe Forsman var 26 år när **Bjarne Boije** och **Bror Borgar** uppenbarade sig i prästgården i Snappertuna med frågan om han möjligen skulle vara intresserad av att bli redaktionschef på Kyrkpressen. Han hade prästvigt två år tidigare och hade bland annat sommarjobbat på Vasabladet och arbetat som kantor i Matteus församling – allt detta lämpliga meriter i sammanhanget.

Han tackade ja och inled-

Mao Lindholm

Mera journalist än teolog, säger Rabbe Forsman om sin insats som Kyrkpressen första chefredaktör. Senare har han gjort sig känd som musiker och pedagog.

de en femårig journalistkarriär assisterad av ett redaktionsteam bestående av **Anita Höglund**, **Erik Läckström**, **Kurt Cederberg** och,

något senare, **Ulla Hannus** i Vasa.

– Vi skötte det redaktionella helt suveränt. **Bjarne Boije** gjorde det samma på ekonomisidan – one man, one vote!

Redaktionen fanns på Bangatan, i samma utrymmen där även Församlingsförbundet huserade. Då som nu utkom Kyrkpressen på torsdagen. Texterna skrevs på skrivmaskin, manus skickades med buss senast på måndag till tryckeriet – de första åren Borgåbladets tryckeri, senare Fram i Vasa. På tisdagen för redaktionschefen till Borgå där han tillsammans med kunniga yrkesmän klippte och klistrade spalter.

– Hur vi gjorde med fotografierna kommer jag inte exakt ihåg, men vi hade eget mörkrum på Banga-

tan som i första hand Leckström skötte om.

Redaktionen samlades en gång i veckan. Kurt Cederberg kom från Österbotten och övernattade på redaktionssoffan.

Underskattad biskop

En blick i det tidiga 70-talets tidningar visar ett svartvitt tryck med relativt mycket bilder. Svärtan i fotografierna har en tids-typisk prägel. I synnerhet porträtten väcker muntra utrop.

Kring ett par namn uppehåller sig Forsman lite längre.

– **Ulf Särs** har hållit sin linje i alla år. Han är en profet! Han har ett sant engagemang för viktiga frågor, ett engagemang som har aldrig övergett.

Mest respons väcker tex-

ter och bilder av biskop emeritus **Karl-Erik Forssell**.

– Jag hade ett synnerligen gott förhållande till honom. Det var garanterat min idé att han skulle ha en egen spalt i tidningen.

Forssell hade prästvigt Forsman och vänskapen blev mångårig.

– Vi hade en god personkemi. Han var en av de få personer som jag beundrade.

Forsells lite gammaldags apparition kanske förklarar att man inte alltid uppfattade att han verkligen var ett med tiden. När biskoparna uttalade sig i frågan om homosexualitet vågade han ge uttryck för en annan och mera nyanserad bild.

– När jag ser min egen ledare i det här ämnet kan man nog säga att han var klokare än jag – i den frågan också!

Ruth Franzén (1977–82)

Kyrkan sedd inifrån och utifrån

Mao Lindholm

När jag började hösten 1977 var redaktionen tömd på folk, berättar Ruth Franzén. Det var som att starta från noll, vilket var både lätt och svårt på en gång.

Orsaken till folktomheten var en mammaledighet (**Brita Blomqvist**) och två sjukledigheter (**Anita Höglund** och vikarien **Christina Johansson**).

– **Ulla Hannus** fanns förstås i Vasa, hon hade rutin, och hon var självgående.

Ruth Franzén hade skrivit sin licentiatavhandling i teologi 1977 och arbetat några år som sjukusteolog i Helsingfors. Redan under studietiden hade hon prövat på journalistarbetet på Hufvudstadsbladet. Nu stod hon i ett vägskäl där journalistik, forskning och självavård drog åt var sitt håll. Annonsen om den lediganslagna chefredaktörsposten på Kyrkpressen löste den gordiska knuten.

– Rabbe var min kurskamrat så jag hade följt med hans väg på Kp bara av den orsaken. Jag tyckte uppdraget lät spännande och trodde nog jag skulle klara av det.

Insidan och utsidan

– Jag såg som min uppgift att informera om kyrkan, både om utsidan och insidan.

Detta hade sin speciella förklaring. Uppväxt i en väckelsekristen omgivning var trons insida av central betydelse.

Mao Lindholm

Jag ville beskriva kyrkan både inifrån och utifrån, säger Ruth Franzén, som efter chefredaktörskapet gjorde karriär som forskare och professor.

– Jag försökte hitta sätt att få fram människors vardagstro och spegla vad tron betydde i folks liv.

Hon understryker – kyrkohistoriker in spe som hon ju då var – att även strukturerna var viktiga och att Kyrkpressen nog också skrev om dem.

Teman som i slutet av 1970-talet engagerade chefredaktören var bland annat folkkyrkans roll, prästers rätt att viga frånskilda, skolornas religionsundervisning, sexualiteten, eku-meniken. Och två ärkebiskopsval.

Från ansvarig till deltid

I början av 80-talet började Ruth Franzén känna av slitningarna mellan arbetet och familjen.

– Speciellt det sista halvåret upplevde jag det jobbigt. De var bara en tidsfråga när jag skulle gå.

Anita Höglund hade nyligen avgått och en deltids-tjänst lediganslogs. Ruth Franzén sade upp sig, sökte deltids-tjänsten och fick den.

Till ny chefredaktör för Kyrkpressen valdes **Olav S. Melin**.

Olav S. Melin (1982–1999)

Kyrkans röst i varje hem

Mao Lindholm

Jesu namn fick ge vika för samhällsdiskussionens heta frågor redan i början av 1980-talet.

Lite överdrivet kan man säga att **Olav S. Melin** hal-kade på ett bananskal in på Kyrkpressens redaktion.

– Förbundets styrelse hade med klar majoritet valt **Henry Byskata** till ny chefredaktör när biskop **John Vikström** – från en utlandsresa – meddelade att han ansåg mig mera lämplig.

Olav Melin ler åt minnet. Inte så att biskopen skulle ha haft några andra invänd-

Mao Lindholm

Jag ville skapa en tidning med låg tröskel, berättar Olav S Melin när han bläddrar i gamla årgångar.

ningar om Byskata annat än att han var en bra präst. Och sådana behövdes i första hand i församlingen. Melin hade som icke präst-

vidg teolog gjort sig känd för att vara "politisk" – just vid den här tiden var han sekreterare vid Folktinget. Biskop Vikströms ord av-

gjorde och Melin valdes. Och Henry Byskata utsågs till redaktionsrådets ordförande.

Melins pappa var präst, en uppgift som Olav Melin kände att han inte kunde leva upp till. Detta framförde han för biskop John Vikström efter avslutade studier 1976. Efter en lång tystnad hade biskopen sagt att han önskade att flera teologer reflekterade över sin lämplighet för prästyret.

Låg tröskel

Melin såg "en oanad möjlighet att skapa något nytt" av Kyrkpressen. När **Bror Borgar** och John Vikström talade om en "tidningsförsamling" myntade den färiska chefredaktören begreppet "Kyrkans röst i varje hem".

Kyrkpressen skulle vara en tidning som varje kyrkans medlem hade nytta och glädje av.

– Det var det vi ville skapa – en tidning med så låg tröskel att alla kunde ta den till sig, oberoende om man var liberal eller konservativ.

Melins ambition var att skapa en tidning som följer normala pressetiska regler och normer. Det kyrkliga skulle man kunna se i valet av nyheter och linjedragningar men inte direkt i kulturintervjuer och personporträtt.

Melins engagemang resulterade i att det tidvis var rätt hett om örönen.

– Jag fick mig påskrivet att jag inte använde **Jesus** i ledaren, för att jag skrev

om samhällsfrågor och politik, för att jag var liberal i ämbetsfrågan.

Till det positiva hörde att detta även bidrog till att nya läsare upptäckte Kyrkpressen.

Det som andra uppfattade som bristande tro var ett medvetet teologiskt val.

– Den som är fast i sin tro vågar ifrågasätta. Osäkerhet tar sig ofta uttryck i fasta och bestämda åsikter.

Olav S. Melins tid i ledningen för Kyrkpressen sträckte sig till 1999. Sixten Ekstrand skötte uppdraget år 2000 och sedan år 2001 har Stig Kankkonen verkat som chefredaktör. Kankkonen går i pension våren 2010 och den nya chefredaktören väntas tillträda inkommande sommar.

Vi gratulerar FÖ-åriga Kyrkpressen!

Ahola Transport

Amadeus

Elexir Nordiska Ab

Esbobygdens ungdomsförbund r.f./
Finns sommar-teater

Evangeliska folkhögskolan i Österbotten

Evangeliska Folkhögskolan i Södra Finland,
Hangö

Fikt-Finlands kommundidning

Finlands Svenska Hembygdsförbund

Finska Bibelsällskapet

Finska Missionsällskapet rf

Förbundet Kyrkans Ungdom

Församlingsförbundet rf

Halpa-Halli

Helsingfors Diakonissanstalt

Herrfors Ab

Ingves Resor

Interpersona Oy Ab

Jaagon Ab, Helsingfors

Kanto Bokföring, Närpes

Kilens hembygdsgård

Kristliga folkhögskolan i Nykarleby

Lokalförsäkringen

Oy Snellman Ab

Panorama

Pörkenäs lägergård

Samaria rf, Oy Noark Ab

Schildts Förlags Ab, Helsingfors, Vasa

Sibbo kommun

St Michel Print Oy

Stagnäs & Nylund

Stiftsgården Lärkkulla

Svenska Litteratursällskapet i Finland

Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

Svenska Pensionärsförbundet r.f

Svenska Österbottens folkakademi/
Närpes vuxeninstitut

Svenska Österbottens Ungdomsförbund r.f.

Söderlångviks museum

Söderströms Förlag

Tryckeriet Fram, Vasa

Wahlroos Verkstad

Westerlines

Viking Line

Västnyländska ungdomsringen r.f./
Raseborgs sommar-teater

Åminne Folkpark

Österbottens Andelsbanksförbund

Österbottens Svenska Sparbanksförbund

Östra Nylands Ungdomsförbund r.f./
Lurens sommar-teater

Äktenskapets idé:

Förbund, hyreskontrakt – eller bostadsköp

Sofia Torvalds

År 1970 fruktade man att äktenskapet skulle förvandlas från bindande förbund till ett hyreskontrakt med kort uppsägningstid. Hur blev det egentligen?

Radikala direktiv för äktenskapsreform", skriver Asser Stenbäck på ledarsidan i Kyrkpressen nummer 1 år 1970. Han hänvisar till att minister Aarre Simonen i november 1969 gått ut med att regeringen ska tillsätta en kommitté för reformering av äktenskapslagen.

Simonen, vet Stenbäck, kommer att följa exemplet från den svenska kommittén då regeringen grundar på ny äktenskapslag i Finland. Mellan raderna förstår man att håret ska resa sig på läsarnas huvuden då Stenbäck redogör för den svenska kommitténs tankar. Till och med Hbl betecknar dem som "ytterst radikala".

Den svenska regeringen föreslår en samlevnadsform "mellan tvenne personer som kan upplösas när som helst båda makarna är eniga". Stenbäck jämför det nya äktenskapet vid ett hyreskontrakt.

i Borgå har grubblat över skilsmässa och äktenskap då har redogjorde för sina erfarenheter som vigselpräst i Söderströms Skilsmässoboken. Han tycker inte att hyreskontraktmetaforen är riktigt lyckad. Om man ska jämföra med boendeformer har han en bättre jämförelse på lut.

– Kanske äktenskapet kan liknas vid ett bostadsköp: ett jätteprojekt, det största man gör i sitt liv. Någon dag kanske man tvingas sälja, men då gör man det med blödande hjärta.

Hans erfarenhet säger att de flesta som gifter sig gör det med stort allvar och räknar med att förhållandet ska räcka livet ut.

– Men trots det brakar det ibland.

af Hällström har också förståelse för Asser Stenbäcks oro.

– Det som lyser starkt igenom i hans text är att kvinnan inte förvärvsarbetar, hon är hemmafru. Ur den vinkeln kan man förstå hans bekymmer över den nya lagstiftningen.

Ja visst – vem ska försörja hustrun om mannen kan ta ut skilsmässa utan orsak när det behagar honom och utan att behöva göra annat än betala ut ett litet underhåll till minderåriga barn?

– Det var just på 60-talet kvinnor allt mer var på väg ut i arbetslivet. Den utvecklade

År 2008 ingicks 31 014 äktenskap i Finland. 13 471 par skilde sig.

har problem i sitt förhållande skulle använda sig av familjerådgivningens tjänster mer än de gör i dag – trots att köerna är långa. I dag kräver lagen ingen förlikning före skilsmässa, men rådgivning kunde alla ha nytta av.

– Är det svårare att medge att man har problem och söka hjälp än att skilja sig? Men jag vet att kön till äktenskapsrådgivningen här i Borgå är flera månader lång.

Det är alltid möjligt att boka tid hos prästen för ett själavårdande samtal.

– Vi är kanske inte experter på äktenskap och skilsmässa, men vi är experter på människor. Det kan vara en lättnad bara att få formulera sitt problem för någon annan.

Han satsar själv hårt på vigselamtalen. En vigsel med samtal, övning, vigsel och bröllopsfest brukar svälja en dryg arbetsdag per par.

– I samtalet går jag igenom sådant som kan orsaka problem, till exempel ekonomi, hushållssysslor, barn och det sexuella. Jag

försöker få paret att förstå att bägge ska vara ungefär lika nöjda – eller missnöjda.

Skilsmässans historia

1100-talet: Kristendomen kommer till Finland. Skilsmässa är förbjudet.

1571: Kyrkolagen möjliggör skilsmässa i fall då äktenskapets helighet vanhelgats.

1734: Lägre rättsinstanser får rätt att fatta beslut om skilsmässa.

1929: Finland får en ny äktenskapslag. Det är möjligt att skilja sig om vissa kriterier uppfylls.

1948: Nya bestämmelser om boskillnad. Man får skilja sig efter att ha bott på olika adresser tillräckligt länge.

1964: Ändringar i äktenskapslagen. Paret får inte skilja sig utan förlikning. Förlikningen sköts av församlingens kyrkoherde eller socialnämndens förlikningsman.

1988: Finland får ny äktenskapslag. Skilsmässa är möjlig utan förlikning och utan att någon utpekats som skyldig.

Lång väg till samkönet

I Kp nr 1 1970 skriver Asser Stenbäck också att den svenska äktenskapsreformen siktar på att homosexuella äktenskap ska likställas med övriga samlevnadsformer. Karl af Hällström hör till de präster i Borgå stift som arbetat för att få en kyrklig välsignelse av registrerat partnerskap. Han påminner om att homosexualitet år 1970 fortfarande klassades som en sjukdom i Finland. Sjukdomsstämpelein försvann först år 1974.

af Hällström tror inte att vi i dag står så mycket närmare ett beslut om samkönade äktenskap än vi gjorde för fyrtio år sedan.

– Jag har svårt att tro att kyrkan skulle gå in för något sådant inom en över-skådlig framtid.

Välsignelse av registrerat partnerskap är ett mindre steg för kyrkan, men också det tror af Hällström att dröjer ett tag.

– Säkert åtminstone tio år ännu. Jag tror nog att det krävs ett par-tre kyrkomötesval innan kyrkomötet är redo att fatta ett sådant beslut.

Av dem som gifte sig på 1960-talet har en tredjedel skilt sig. Av dem som gifte sig på 1970-talet har över fyrtio procent skilt sig.

I dag, fyrtio år senare, har vår äktenskapslagstiftning på ett ungefär följt den svenska kommitténs rekommendationer. Har vi gått från ett oskiljbart förbund till ett hyreskontrakt?

Det stora bostadsköpet

Kaplan Karl af Hällström

lingen hade kanske Stenbäck inte full koll på, tror af Hällström.

Formulera problemet

Karl af Hällström viger ett tiotal par per år. De par som senare skiljer sig kommer, av förklarliga skäl, sällan till honom och berättar vad som gick snett. Han önskar att äkta par som

Vinnare!

"Special Awards of the Jury"

Gourmand World Cookbook Awards 2009

Marthas kokbok

Runa Melander

Svenskfinlands i särklass

populäraste kökshjälp. Sål

i över 100.000 ex - nu i 25:e

upplagan. Du har väl en?

Inb 28,90€

fontana
M · E · D · I · A

Mannerheimvägen 16 A 9 tfn (09) 612 615 30
00100 Helsingfors fax (09) 612 615 55

www.fontanamedia.fi

bokhandel@fontanamedia.fi

Presentation

Happy Singers är tillbaka

Skärgårds-
minnen

Ulla Hannus, tidigare redaktör vid Kyrkpressen,

utgav år 1992 boken *Stugan vid havet* om sin barndoms sommarö Björkö i Vasa skärgård. Nuvarande Björköby fick år 2006 status som Kvarkens världs naturarv. Inte minst på grund av det har boken utkommit i omarbetad nyupplaga.

Hannus påminner om att folket på Björköby ännu under första halvan av nittonhundratalet levde isolerade från fastlandet och andra skärgårdsbyar. Av det genuina liv som tidigare präglade byn syns föga i dag.

Ulla Hannus har återupplivat historier, kläder, sedvänjor, tanke sätt och dialekt från 1930-talet. *Stugan vid havet* är en klassisk skildring av sommarparadis. Hon skriver träffande om hur byborna går omkring barfota på sommaren, medan Pappa spatserar omkring i vit bomullskostym, tygskor och halmhatt. Då dialoger skildras pratar Familjen högsvenska och byborna dialekt.

Stugan vid havet är ingalunda enbart en skärgårdsskildring. Den är en berättelse om Familjen och Barn domen, om hur *Stugan* och *Barnet* lever i oupplöslig symbios.

Det är vemodigt och ganska bekant. När jag läser om Pappans död tänker jag: lite som om muminpappan gått bort. (ST)

Marina Wiik

Happy Singers började spela på 1970-talet och när bandet drar igång med väckelseklassikern Barnatro svänger det fortfarande.

Ett album med gulnade fotografier passerar från hand till hand. Diskussionen böljar i än den ena, än den andra riktningen. **Britten Kankkonen** (f. Bäck) bladdrar ivrigt, men hittar inte vad hon söker – *Happy Singers* halvofficiella bandfoto, taget efter en utomhuskoncert på Houtskär 1973.

– Jag är klädd i en minikjol och står omgiven av pojkar, som hade långt hår på den tiden. När några bekanta såg bilden för ett tag sedan tyckte de att jag var modern i mina vita, höga stövlar. Jag ides inte säga att de var knästrumpor...

Happy Singers enda kvinnliga medlem skratrar hjärtligt. Hon kom med i bandet nästan genast efter att det grundats under ett musikläger sommaren 1972.

– Jag, **Mikael Lindqvist**, **Sven-Olof Nylund** och **Bill Mattsson** insåg ganska fort att vi behöver en solist och kom på att fråga Britten, berättar **Dag Strandvall**.

Ackord och texter från radion

Bandet övade varje fredagskväll i Nedervetil församling, dit medlemmarna tog sig på de mest kreativa sätt.

– Jag brukade lifta åtminstone en del av vägen, säger Kankkonen.

Mikael Lindqvist nickar.

– På den tiden kom det inte på fråga att begära skjuts av föräldrarna. En

Det svänger när Peter Jansson (elgitarr), Stefan Ahlberg (trummor), Britten Kankkonen (sång, gitarr), Mikael Lindqvist (bas) och Dag Strandvall (piano) tar ton.

gång gick jag de tjugo kilometrarna mellan Nedervetil och Rödsö till fots. Men roligt hade vi!

Den första spelningen ägde rum under Nedervetil församlings lillajulfest 1972 inför ett flertal åskådare.

– Vi hade uppträtt med körer och ungdomsorkstrar, men var ändå så nervösa att vi tänkte kissa på oss, säger Kankkonen.

Bandets repertoar bestod mestadels av svenska andliga låtar i egna arrangemang. Stilen var en slags schlager med countryinfluenser.

– Vi bandade sånger från radio och tog ut ackord och texter från c-kassetter bäst vi kunde. På den tiden fanns det inga noter att tillgå, dessutom skulle ingen av oss ha kunnat läsa dem, säger Lindqvist.

Inte så dansvänligt

I början av 70-talet var det

inte vanligt med trummor och elgitarrer i kristna orkestrar, så *Happy Singers* uppfattades på vissa håll som ganska radikala.

– Speciellt äldre människor skakade på huvudet medan ungdomar för det mesta gillade oss. Åtminstone fick vi beställningar på fler spelningar, säger Kankkonen.

1973 fick flera bandmedlemmar körkort och under de kommande tre åren uppträdde *Happy Singers* flitigt på ungdomssamlingar runtom i stiftet.

– En av de första spelningarna var på långfredagen i Oravais ungdomslokal. På den tiden var det förbjudet att ordna dans så man kallade in oss i stället, minns Dag Strandvall.

Det mest långväga uppträdandet ägde rum i Östersund i Sverige.

– Vi fick gratis biljetter i utbyte mot att spela på båten. På tillbakavägen ville

de inte längre att vi skulle spela, kanske förväntade de sig något mer dansvänligt.

Comeback efter 30 år

Sommaren 1975 flyttade en del bandmedlemmar bort från hemorten och bandet utökades med flera nya medlemmar.

– Vi ville utvecklas och förnya oss, men allt fler flyttade bort för att studera eller jobba och efter ett tag lade vi instrumenten på hyllan, säger Lindqvist.

Bandet låg lågt under de kommande trettio åren och uppträdde bara sporadiskt på bröllopfester och tidigare medlemmars födelsedagskalas. År 2007 beslöt de att återuppta musicerandet på mera regelbunden basis.

– Jag ringde **Stefan Ahlberg** i grannhuset och frågade om han ville bli trummis. **Peter Jansson**, som spelat med oss redan på 70-talet, kallades in som gi-

tarrist eftersom Dag övergått till piano, förklarar Lindqvist.

Trots att han är relativt ny, har Ahlberg inte haft några svårigheter med att smälta in.

– Det har gått förvånansvärt bra. Jag har spelat i flera andra band men aldrig musik i den här stilen, säger han.

Gemenskapen viktigast

Förutom uppsättningen, är också repertoaren något annorlunda jämfört med tidigare. I dag satsar bandet på gamla väckelselåtar som också fungerar som allsänger.

– En del av våra gamla sånger ger mig skrämshicka. Men det hörde ju till tidens anda att evangelisera vitt och brett, säger Kankkonen.

De övriga nickar.

– Då gjorde vi nog inte så mycket skäl för namnet, men nu satsar vi på att ha bara glada sånger så att publiken känner sig upprymd när den åker hem, säger Lindqvist.

Vad motiverar er?

– Det är nog främst gemenskapen och umgänget som lockar, säger Ahlberg efter en stunds betänketid.

– Kaffepausen är viktig, och förstås är det också roligt att märka att musiken uppskattas av dem som lyssnar på oss, tillägger han. Kankkonen och Strandvall framhåller även det andliga budskapets betydelse.

Enligt Lindqvist handlar musicerandet inte om en nostalgitripp, utan om att utvecklas och ha roligt. Framtidsvisionen är oviss, men klar.

– När vi spelar på ålderdomshem så byter vi namn till Rock'n rollators. Till dess kör vi på så här, säger Strandvall.

Vinnare!

"Best Children and Family Cookbook, winner in Finland"

Gourmand World Cookbook Awards 2009

Mat Rätt

Maria Colliander-Nyman & Nina Riska

Höstens succé om enkel och ekologisk mat. 2:a upplagan är på väg. Du har väl en?

Inb 29,80 €

fontana
M·E·D·I·A

Mannerheimvägen 16 A 9 tfn (09) 612 615 30
00100 Helsinki fax (09) 612 615 55

www.fontanamedia.fi bokhandel@fontanamedia.fi

Varma gratulationer

Våra bästa lyckönskningar till

Kyrkpressen

på 40-årsdagen!

VERITAS
PENSIOFÖRSÄKRING

Vi tänker framåt

Kulturnytt

Nya "dödssynder" bland ungdomar

Tradition, individualism, ärlighet och framåtanda är viktiga värden hos dagens ungdomar. Rasism och mobbning är nya "dödssynder", skriver Dagen. Till de tio budorden vill de lägga:

stock.xchng

"Var tolerant för andra olikheter" och "Skapa, förstå inte". Det framgår av en studie som gjorts av MTV International. Studien genomfördes bland 16-34

åringar i sju länder i Europa under en period på fem månader.

Dagens ungdomar är i högre grad än föräldragenerationen individualister. Det framgår tydligt av undersökningen. Det hindrar inte att de understryker vikten av tolerans och medkänsla.

De sju nya dödssynderna: 1. Rasism 2. Öarlighet 3. Mobbning 4. Girighet 5. Äktenskapsbrott 6. Ilska 7. Avundsjuka. (ML)

Islam påverkar danskarnas tro

Trots sekularisering och konkurrens från andra religioner har Jesus en stark ställning i danskarnas medvetande, skriver Kristeligt Dagblad. I en undersökning gjord av analysinstitutet YouGov framkommer att 25 procent av danskarna tror att Jesusbarnet var Guds son, och 18 procent anser att Jesus är världens frälsare. I undersökningen deltog 1 114 personer i åldern 18-74 år.

stock.xchng

I en kommentar noterar Anders Klostergaard Petersen, lektor i teologi vid Århus Universitet, att det islamiska inslaget i dansk kultur har bidragit till danskarnas intresse för sin egen folkkyrka. Religionen blir i en sådan situation en viktig identitetsmarkör, säger Petersen. (ML)

I din kalender 2010

Om du inte redan fyllt i din nya kalender så är det dags nu. Redan 28-31.1 är det Ungdomens Kyrkodagar på Lärkkulla i Karis. 7.2 inleds insamlingen Gemensamt Ansvar och 11.4 är det Bibelsöndagen. Med start från Bibelsöndagen firas Bibel månaden en månad framåt.

På sommaren 18-20.6 firar Finska Missionssällskapet missionsfest i Oravais och den 25-26.6 är det Midsummerfestival på Pörkenäs i Jakobstad. 1-4.7 är det SLEF:s årsfest i Munsala och 9-11.7 blir det sommarmöte i Larsmo med Laestadianernas fridsföreningars förbund. 27.7-1.8 håller Kyrkans ungdom sommarläger i Pieksämäki. Finlands Sjomanskyrka fyller 135 och firar årsfest den 7-8.8 i Åbo.

På hösten blir det kyrktorg 24.8-9.9 med KCSA och Fontana Media. Ekumeniska Ansvarsveckan går av stapeln 17-24.10. 29-31.10 blir det diakonidagar på Lärkkulla. Slutligen blir det Höstdagar 6-7.11 med FKS. (KP)

Möte med helighet

BOK Tito Colliander och den ryska heligheten av Astrid Andersson Wretmark. Artos 2009.

Tito Colliander (1904-1989) var en av de viktigaste svenskspråkiga författarna under 1900-talet. Han hade svenska som modersmål, men han var född i Ryssland, fick sina avgörande intryck i Estland och levde större delen av sitt liv i Finland. I Sverige var han aldrig bosatt.

Astrid Andersson Wretmark har inlevelserikt skildrat hans livsväg i sin bok Tito Colliander och den ryska heligheten (Artos).

Hon har inte bara läst hans verk, hon har också besökt de miljöer som format honom. I Ryssland är det S:t Petersburg, där han växte upp. Där fick han som barn uppleva den ortodoxa gudstjänsten. En enkel kristen kvinna gav honom intryck för livet, bara genom sitt sätt att vara. Under hungersnöden efter revolutionen fick han skakande upplevelser av mänsklig ondska.

Under 1920-talet levde Tito Colliander konstnärsliv i Paris. Även då sökte han sig till kyrkor, särskilt till de ortodoxa. Efter åter-

Artos

komsten till Finland förstärktes barndomens intryck av ortodox tro, och han kom att tillbringa ett par år i Petseri i Estland, där det finns ett ortodox kloster. Där övergick han själv till den ortodoxa tron. Astrid Andersson Wretmark citerar Johannes Salminen, som sagt att Tito Collianders tro har ett starkt behov av beständighet.

En av Collianders mest

kända romaner, *Korståget*, bygger på upplevelser i Petseri. Den centrala bilden är en ortodox procession genom det leende landskapet. Colliander låter sin huvudperson säga: "Jag gick med ett stycke i det där taget, bara! Första gången gick jag bara några timmar." Upplevelsen av att delta i processionen trängde djupt och blev till slut en symbol för hans egen trosväg.

Det var egentligen en ingång, inte en övergång. Hans barndoms miljö var religiöst sval, hans mor hade kontakter med *Christiana Science*. Väckelsemiljön

i Svenskfinland såg han endast utifrån och utan sympati. Han blev aldrig konfirmerad i den evangeliska kyrkan. Det försök han gjorde fyllde honom med motvilja, när prästen försökte förklara Treenigheten.

Det han mötte i Petseri knöt an till minnet av den enkla kristna kvinnan i hans barndoms S:t Petersburg: "Och en liten vaxljuslåg i en skröplig gummas hand bland många lyste mig långt längre genom snår och över spångar med sitt annorlunda ljus."

Christian Braw

Vi frågar

Hur föddes vitsen på Kp:s rygg?

ens om är att beslutet fattades snabbt och utan att konsultera så många andra.

- Möjligen nämnde vi om det till chefredaktören, säger Ben Fernström. Rolf af Hällström tror att de kanske inte ens gjorde det.

- Vitsen har liksom alltid levt sitt eget liv utanför det officiella, säger han.

Den första vitsen kom

till så att de frågade Bengt Lassus, Församlingsförbundets dåvarande verksamhetsledare, om han kunde någon bra vits med kyrklig anknytning. Det kunde han.

Kyrkpressens första vits publicerades i Kp 34/95. Sedan dess har den funnits på tidningens rygg i varje nummer, med undantag av en kort period då redaktionen protesterat genom att lämna bort den.

Och vad var det för en vits som Bengt Lassus kunde? Du kan läsa den i repris i den här tidningen! (ST)

Körsvängen

med Kråksången

Esbo svenska församlings blandade kör för sådana som inte anser sig ha sångröst börjar snart öva för sitt första jubileum. Tio år med vacklande stämman i *Kråksången* firas den 20 mars.

- Vi ställer inga inträdeskrav på sångarna, och vi testar dem inte heller på något sätt.

När kantorn Eeva-Liisa Malmgren i slutet av år 1999 annonserade i Kyrkpressen efter sångare som sjunger hellre än bra var det 5 kråkor som dök upp. Men ryktet spred sig de närmaste veckorna och till den första egentliga övningen

kom det 17 blivande sånglärkor.

Idag är de över 90. *Kråksången* övar tio gånger per termin.

- Vi inleder med uppsjungning och andningsövningar. Jag vill lära dem viktiga saker - förutom att det ska vara roligt att sjunga tillsammans.

Repertoaren består av sakrala sånger, visor, schlager, gregorianskt, Taizé-sånger med mera. Och man sjunger både en-, två- och tre-stämmigt.

- Vi försöker ha en mångsidig repertoar, säger Malmgren som visser-

ligen är utbildad vid Sibelius Akademin med orgel som huvudämne, men som alltid känt sig "obekvämt" framför en kör. Här känner hon sig hemma.

Stämbalansen är lite vacklande i *Kråksången* - åtta mansröster mot drygt åttio kvinnostämmor. Männsens antal ökar sakta men säkert.

Kördräkten består av mörk klädsel som pryds av en sidenscarf. Den färgades på talko och skulle bli mörklila, men blev pink.

I *Kråksången* är allt bra redan från första början. (ML)

Inströmmat

- Återblickar och anekdoter, sade Sofia T. när hon bad mig medverka i jubileumsnumret.

Jag blundar och försöker locka: anekdot, anekdot ... Men det är litet som i den bildtext vi hade en gång under foto av en kyrka: "Gudstjänstbesökarna strömmar in i N:by kyrka." Med skarpt blick upptäckte man i utkanten av bilden två små figurer, men vartåt de strömmade var ovisst.

När jag på 1960-talet började på tidningen hette den Församlingsbladet och hade en upplaga på cirka 5 000 exemplar. Innan jag anställdes hade Boris Lindblad varit ensam redaktör i tjugo år - en insats värd respekt. - Nu kan jag någon gång bli sjuk, sade han när han hälsade mig välkommen.

Boris skrev alla sina manuskript för hand. Han brukade slå en knut på näsduken när det var någonting viktigt han skulle komma ihåg. Ibland kom han till mig med näsduken i högsta hugg och frågade: har jag sagt åt dig vad det var jag skulle komma ihåg?

Fbl var så vitt jag vet den första finlandssvenska tidning som började ges ut som taltidning. Det är jag litet stolt över, fastän det helt och hållet var Karl-Oscar Skogsters förtjänst. När vi erbjöd församlingarna att beställa taltidningen till sina synskadade medlemmar avböjde en kyrkoherde artigt med motiveringen: vi har tyvärr inga blinda i vår församling.

Till en början kom taltidningen fyra gånger om året. Jag skötte koordineringen av inläsarna, som var frivilliga och oavlönade. En gång köpte jag burk-karameller till julen åt medhjälparna, men en av dem bet sönder en tand - efter det blev belöningen åter enbart ett djupt känt tack.

Fbl:s viktigaste insats på lång sikt blev att ta det stora språnget för 40 år sedan - och lyckas! Några planterar, andra vattnar, Herren ger växten.

Anita Höglund,
pensionerad redaktör
på Fbl och Kp

Du missade väl inte...

John Forsberg
**En spindel
i stifts-
nätet**
sid 3

**Kp på utsidan
och insidan** sid 18

Gudstjänstiver
sid 12

**Års-
kavalkad
2009**
sid 6

Välkommen på Kyrkpressens 40-års fest

**lördag 13.2.2010 kl 14-17
i Trefaldighetskyrkan i Vasa**

På programmet:

Chefredaktör **Stig Kankkonen**
hälsar välkommen.

Chefredaktören för tidningen Dagen
Elisabeth Sandlund och ärkebiskop
emeritus **John Vikström** samtalar
under temat "Att kommunicera tro
i en sekulär tid".

Musik:

Sonja Biskop, solosång
Dani Strömbäck, piano
Patrick Lax, trummor
Marcus Söderström, bas
Janne Hyöty, gitarr

Smörgåstårta, kaffe och mingel

Kyrkpressens redaktörer är på plats

Möjlighet att bläddra i
gamla årgångar av Kyrkpressen.

Busstransporter från de österbottniska prosterierna:

i Korsholms prosteri ring (06) 326 1211
i Närpes prosteri kontakta din lokalförsamling
i Pedersöre prosteri ring 040 3100 400

**Vi återkommer på hösten
med öppet hus på
Mannerheimvägen 16
i Helsingfors**

Vi förnyade **kyrkpressen.fi**. Välkommen in!